

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 561

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 24 iulie 2008

SUMAR

	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 678 din 12 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 140 ¹ din Codul de procedură penală	2-3	784.	— Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 244/2007 privind autoritățile competente responsabile cu aplicarea legislației din domeniul protecției consumatorilor și cooperarea dintre autoritățile naționale în acest domeniu	10-12
Decizia nr. 679 din 12 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, precum și ale art. 264 alin. 3 și 4, art. 343 alin. 1 și 2 și art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală.....	3-5	794.	— Ordin al ministrului transporturilor pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR-LCTA „Licențierea controlorilor de trafic aerian”, ediția 1/2008	13-25
Decizia nr. 680 din 12 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală	6-7	878.	— Ordin al ministrului transporturilor pentru aprobarea Normelor specifice privind componența și modul de lucru ale comisiei de evaluare, termenele de realizare a licitațiilor, precum și procedura de soluționare a contestațiilor pentru licitațiile având ca obiect închirierea secțiilor de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile	25-26
Decizia nr. 681 din 12 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199, art. 275 și art. 278 din Codul de procedură penală	7-8		ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Decizia nr. 682 din 12 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385 ⁹ , art. 385 ¹¹ alin. 4 și art. 385 ¹³ din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal	8-9		Hotărârea din 20 decembrie 2007 în Cauza Iosif și alții împotriva României	26-32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 678

din 12 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 140¹ din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 140¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Banyai Tibor în Dosarul nr. 467/117/2008 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, deoarece autorul excepției solicită completarea textului legal criticat.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 6 februarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 467/117/2008, **Tribunalul Cluj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 140¹ din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Banyai Tibor în dosarul de mai sus având ca obiect soluționarea unui recurs formulat împotriva încheierii prin care s-a dispus arestarea preventivă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 21 referitoare la *Accesul liber la justiție*, precum și ale art. 5 paragrafele 3 și 4 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la libertate al oricărei persoane, deoarece persoana reținută nu are posibilitatea de a se adresa instanței de judecată independente și imparțiale în vederea soluționării plângerii împotriva acestei măsuri.

Tribunalul Cluj — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale invocate nu conțin norme de natură să îngreuească exercitarea dreptului oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Mai mult, potrivit art. 5 alin. 3 și 4 din Codul de procedură penală, dacă cel împotriva căruia s-a luat măsura arestării preventive sau s-a dispus internarea medicală ori o măsură de restrângere a libertății consideră că aceasta este

ilegală, are dreptul, în tot cursul procesului penal, să se adreseze instanței competente, potrivit legii. Orice persoană care a fost, în cursul procesului penal, privată de libertate sau căreia i s-a restrâns libertatea ilegal sau pe nedrept are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege. În plus, dispozițiile art. 504 din Codul de procedură penală stabilesc cazurile care dau dreptul la repararea pagubei materiale sau a daunei morale suferite în cazul condamnării pe nedrept sau al privării ori restrângerii libertății în mod ilegal.

De asemenea, dispozițiile legale invocate sunt menite să asigure transpunerea în planul legislației naționale a prevederilor art. 5 paragraful 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, în Cauza *Wemhoff c/Germania*, 27 iunie 1968, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că art. 5 din Convenție, care începe prin afirmarea dreptului oricărei persoane la libertate și siguranță, determină cazurile și condițiile în care este permis să se deroge de la acest principiu, în special în vederea menținerii ordinii publice, care impune asigurarea reprimării infracțiunilor. Este, așadar, esențial ca, în funcție de starea de detenție a persoanei împotriva căreia se desfășoară urmărirea penală, instanțele naționale și, eventual, după ele, Curtea Europeană să aprecieze dacă intervalul scurs înaintea judecării acuzatului a depășit la un moment dat limitele rezonabile, adică cele ale sacrificiului care, în circumstanțele cauzei, putea fi impus în mod rezonabil unei persoane prezumate nevinovate. Or, atât dispozițiile art. 23 alin. (3) din Constituție, cât și cele ale legislației penale române stabilesc un termen maxim de 24 de ore pentru măsura reținerii.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 140¹ din Codul de procedură penală, cu denumirea marginală *Plângerea împotriva ordonanței organului de cercetare penală sau a procurorului privind măsura reținerii*, care au următorul conținut: „*Împotriva ordonanței organului de cercetare penală prin care s-a luat măsura preventivă a reținerii se poate face plângere, înainte de expirarea celor 24 de ore de la luarea măsurii, la procurorul care supraveghează cercetarea penală, iar împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat această măsură se poate face plângere, înainte de expirarea a 24 de ore, la prim-procurorul parchetului sau, după caz, la procurorul ierarhic superior, în condițiile art. 278 alin. 1 și 2.*

Procurorul se pronunță prin ordonanță înainte de expirarea celor 24 de ore de la luarea măsurii reținerii.

Când consideră că măsura reținerii este ilegală sau nu este justificată, procurorul dispune revocarea ei.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul excepției este nemulțumit de redactarea deficitară a dispozițiilor art. 140¹ din Codul de procedură penală. Astfel, prevederile legale criticate nu prevăd *in terminis*

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 140¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Banyai Tibor în Dosarul nr. 467/117/2008 al Tribunalului Cluj — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 679

din 12 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, precum și ale art. 264 alin. 3 și 4, art. 343 alin. 1 și 2 și art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, precum și ale art. 264 alin. 3 și 4, art. 343 alin. 1 și 2 și ale art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Falcă în Dosarul nr. 4.015/108/2007 al Tribunalului Arad — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Partea Consiliul Local al Municipiului Arad a transmis la dosar concluzii scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 ianuarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 4.015/108/2007, **Tribunalul Arad — Secția penală a sesizat**

posibilitatea persoanei interesate de a contesta în fața unui judecător ordonanța organului de cercetare penală sau a procurorului privind măsura reținerii. Așa fiind, nu poate fi primită susținerea autorului excepției din perspectiva unei omisiuni legislative, deoarece, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională nu poate modifica sau completa prevederile legale supuse controlului.

Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, precum și ale art. 264 alin. 3 și 4, art. 343 alin. 1 și 2 și art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Falcă în dosarul de mai sus având ca obiect soluționarea unei cauze penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 6 din Legea nr. 78/2000 încalcă dispozițiile constituționale ale art. 23 alin. (12), art. 11, art. 20, raportat la art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 73 alin. (3), art. 21 alin. (3) și art. 124 alin. (2), deoarece, deși legea specială pare să reglementeze o formă distinctă de luare de mită ca infracțiune de corupție, diferită de cea prevăzută în Codul penal, căreia îi conferă un regim special de sancționare, agravat în raport cu dreptul comun, și o procedură specială de urmărire și judecată, fără să definească conținutul și domeniul sancționator, se limitează să facă trimitere la art. 254 din Codul penal, adică la reglementarea comună, autorizând aplicarea prin analogie a pedepsei prevăzute de Codul penal.

Dispozițiile din Codul de procedură penală referitoare la procedura verificării rechizitoriului contravin art. 126 alin. (1), art. 21 alin. (2) și (3), art. 11, art. 20 alin. (2), art. 132 alin. (1), art. 124 alin. (1) din Constituție și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece înregistrează o nouă formă de limitare a independenței procurorilor. De asemenea, ar trebui ca art. 264 din Codul de procedură penală să permită instituirea unei proceduri preliminare de verificare a actului de acuzare, în consens cu exigențele constituționale, care să asigure verificarea legalității probelor obținute și legalitatea actelor efectuate în faza preliminară. Prevederile art. 356 alin. 1 lit. c)

din Codul de procedură penală nesocotesc principiul preeminenței dreptului, cu precădere legalitatea mijloacelor de probă, întrucât nu fac nicio distincție între probele care decurg din mijloace de probă obținute legal și probele care decurg din mijloace de probă obținute cu încălcarea legii. Altfel spus, este necesar să se stabilească fără dubiu o procedură care să garanteze intrarea de către instanța de fond într-un examen asupra probelor și a mijloacelor de probă prin raportare la textele legale, pentru a vedea dacă sunt obținute cu respectarea strictă a legii, și apoi să impună înlăturarea din proces a mijloacelor de probă obținute în mod ilegal, ca sancțiune procesuală distinctă, și să se sprijine în stabilirea faptelor doar pe mijloacele de probă obținute cu respectarea dispozițiilor legale.

Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor referitoare la obiectul deliberării, este de observat că autorul excepției nu a arătat în mod concret în ce constă viciul de neconstituționalitate invocat, limitându-se la a face aprecieri de oportunitate referitoare la necesitatea unei reglementări *de lege ferenda* care să instituie o distincție între probele care decurg din mijloace de probă obținute în mod legal și cele care decurg din mijloace de probă obținute prin încălcarea legii.

Tribunalul Arad — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Astfel, prevederile referitoare la infracțiunile de luare de mită, precum și la actul de sesizare a instanței, la obiectul deliberării și la conținutul expunerii nu sunt de natură să aducă atingere dreptului părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, respectându-se totodată și principiul aplicării pedepselor numai în temeiul și în condițiile stabilite de lege.

De asemenea, dispozițiile legale criticate nu sunt de natură să aducă atingere prevederilor constituționale care stabilesc domeniile de reglementare și prin lege organică și sunt în deplină concordanță cu principiile constituționale referitoare la înfăptuirea justiției.

Prevederile art. 132 alin. (2) din Constituție nu au incidență în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 18 mai 2000, precum și ale art. 264 alin. 3 și 4, cu denumirea marginală *Actul de sesizare a instanței*, art. 343 alin. 1 și 2, cu denumirea marginală *Obiectul deliberării*, și art. 356 alin. 1 lit. c), cu denumirea marginală *Conținutul expunerii*, din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

— Art. 6 din Legea nr. 78/2000: „*Infracțiunile de luare de mită — prevăzută la art. 254 din Codul penal, de dare de mită — prevăzută la art. 255 din Codul penal, de primire de foloase necuvenite — prevăzută la art. 256 din Codul penal și de trafic de influență — prevăzută la art. 257 din Codul penal se pedepsesc potrivit acelor texte de lege.*”;

— Art. 264 alin. 3 și 4 din Codul de procedură penală: „*Rechizitoriul este verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, iar când urmărirea penală este făcută de acesta, verificarea se face de procurorul ierarhic superior. Când urmărirea penală este efectuată de un procuror de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, rechizitoriul este verificat de procurorul-șef de secție, iar când urmărirea penală este efectuată de acesta, verificarea se face de către procurorul general al acestui parchet. În cauzele cu arestați, verificarea se face de urgență și înainte de expirarea duratei arestării preventive.*”

Dacă rechizitoriul nu a fost infirmat, procurorul ierarhic care a efectuat verificarea îl înaintează instanței competente, împreună cu dosarul cauzei și cu un număr necesar de copii de pe rechizitoriu pentru a fi comunicate inculpaților aflați în stare de deținere.”;

— Art. 343 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală: „*Complețul de judecată deliberază mai întâi asupra chestiunilor de fapt și apoi asupra chestiunilor de drept.*”

Deliberarea poartă asupra existenței faptei și vinovăției făptuitorului, asupra stabilirii pedepsei, asupra măsurii educative ori măsurii de siguranță când este cazul să fie luată, precum și asupra computării reținerii și arestării preventive.”;

— Art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală: „*Expunerea trebuie să cuprindă:[...]*”

c) analiza probelor care au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, cât și a celor care au fost înlăturate, motivarea soluției cu privire la latura civilă a cauzei, precum și analiza oricăror elemente de fapt pe care se sprijină soluția dată în cauză.

În caz de condamnare, expunerea trebuie să mai cuprindă fapta sau fiecare faptă reținută de instanță în sarcina inculpatului, forma și gradul de vinovăție, circumstanțele agravante sau atenuante, starea de recidivă, timpul ce se deduce din pedeapsa pronunțată și actele din care rezultă durata acesteia.

Dacă instanța reține în sarcina inculpatului numai o parte din faptele ce formează obiectul învinuirii, se va arăta în hotărâre pentru care anume fapte s-a pronunțat condamnarea și pentru care încetarea procesului penal sau achitarea.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 6 din Legea nr. 78/2000 și ale art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional, prin raportare la aceleași prevederi invocate și în prezenta cauză. Astfel, cu prilejul pronunțării deciziilor nr. 942 din 19 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 24 ianuarie 2007, și nr. 539 din 7 decembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 61 din 18 ianuarie 2005, Curtea Constituțională a statuat că reglementarea art. 6 din Legea nr. 78/2000 care formează obiectul excepției nu constituie o incriminare prin analogie, așa cum greșit susține autorul acesteia, ci o legiferare a răspunderii penale printr-o normă juridică explicativă, care nu încalcă prevederile art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală și ale art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De altfel, analogia, ca instituție juridică, se plasează în sfera aplicării legii ca argument de interpretare, și nu în cea a procesului legislativ. Folosirea acestei noțiuni pentru caracterizarea normei instituite de legiuitor conduce la o

contradicție în termeni, căci analogia implică absența normei și, în consecință, libertatea recunoscută unei autorități publice — în mod excepțional și nu în materie penală — de a stabili ea însăși regula după care urmează să rezolve un caz, luând ca model o altă soluție pronunțată într-un alt cadru reglementat. Or, dispoziția legală atacată prevede expres că infracțiunile nominalizate se pedepsesc potrivit textelor din Codul penal în care sunt incriminate.

Curtea a mai constatat că nu poate primi nici susținerea potrivit căreia dispozițiile art. 6 din Legea nr. 78/2000 încalcă celelalte principii constituționale invocate, deoarece din textul legii nu rezultă vreo restrângere în sensul reclamat de autorul excepției.

Privitor la pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală, Curtea a statuat că aceasta este, de asemenea, neîntemeiată. Cuprinderea expunerii privitoare la analiza probelor care au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a celor care au fost înlăturate, motivarea soluției cu privire la latura civilă a cauzei, precum și analiza oricăror elemente de fapt pe care se sprijină soluția dată în cauză în conținutul hotărârii judecătorești garantează tocmai dreptul la un proces echitabil și asigură exercitarea dreptului la apărare.

Atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile de mai sus își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Distinct de acestea, Curtea mai constată că, în ce privește dispozițiile art. 264 alin. 3 și 4 din Codul de procedură penală referitoare la verificarea de către procurorul ierarhic superior a actului de sesizare sub aspectul legalității și temeiniciei, întreaga argumentație a autorului excepției pornește de la ipoteza potrivit căreia poate fi pus semnul egalității între cele două faze ale procesului penal, sens în care controlul rechizitoriului este încorporat în atribuția fundamentală a instanțelor penale, aceea de judecată, adică de examinare pe fond sub toate aspectele. Or, textul legal contestat se referă la o altă etapă procesuală specifică fazei de urmărire penală, la verificări prealabile trimiterii în judecată. De altfel, în conformitate cu art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul, ca un plus de garanție pentru respectarea dreptului la un proces echitabil, a instituit, potrivit art. 300 din Codul de procedură penală, obligativitatea instanțelor de judecată de a verifica din oficiu, la prima înfățișare, regularitatea actului de sesizare, judecătorul restituind dosarul organului emitent atunci când constată încălcări ale legii care nu pot fi înlăturate de îndată și nici prin acordarea unui nou termen în acest scop.

În plus, potrivit art. 132 alin. (1) din Constituția României, „procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic”.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, precum și ale art. 264 alin. 3 și 4, art. 343 alin. 1 și 2 și art. 356 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Falcă în Dosarul nr. 4.015/108/2007 al Tribunalului Arad — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 680

din 12 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ion Voinea în Dosarul nr. 1.594/90/2007 al Curții de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie.

La apelul nominal se prezintă personal partea Elena Predescu și se constată lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

La dosar, autorul excepției a depus concluzii scrise.

Cauza se află în stare de judecată.

Partea prezentă lasă la aprecierea Curții examinarea criticilor avansate de autorul excepției.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă deoarece autorul excepției propune modificarea textului legal criticat.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 14 februarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.594/90/2007, **Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 386 alin. 1 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Ion Voinea în dosarul de mai sus având ca obiect soluționarea unui recurs în materie penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 referitoare la *Egalitatea în drepturi*, ale art. 24 referitoare la *Dreptul la apărare* și ale art. 124 referitoare la *Înfăptuirea justiției*, deoarece organele de urmărire penală și unele instanțe de judecată au scos din cauză anumite părți pe care nu le-au citat, excluzându-le de la cercetare. Așa fiind, consideră că art. 386 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală a fost interpretat într-o manieră neconstituțională de către autoritățile desemnate să aplice legea.

De asemenea, arată că prevederile legale criticate ar trebui reformulate astfel: „când procedura de citare a părților pentru termenul la care s-a judecat cauza de către instanța de recurs nu a fost îndeplinită conform legii”.

Curtea de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie opinează că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată deoarece posibilitatea

exercitării contestației în anulare în cazul în care procedura de citare a părții pentru termenul la care s-a judecat cauza de către instanța de recurs nu a fost îndeplinită conform legii se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută de ipoteza normei legale.

De asemenea, prevederile art. 386 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală nu numai că nu îngăduiesc unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, ci, dimpotrivă, dau expresie textului constituțional invocat.

Cât privește critica de neconstituționalitate față de art. 24 din Legea fundamentală, Avocatul Poporului arată că textele legale nu aduc atingere dreptului părților ca pe parcursul întregului proces să își valorifice pretențiile sau să dovedească netemeinicia pretențiilor adversarului, prevalându-se de toate garanțiile dreptului la apărare în cadrul unui proces public.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare dispozițiile art. 386 alin. 1 din Codul de procedură penală, cu denumirea marginală *Cazurile de contestație în anulare*. În realitate, potrivit notelor scrise ale autorului și criticilor avansate de acesta, obiectul excepției îl constituie **numai dispozițiile art. 386 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală** referitoare la nerespectarea procedurii de citare, asupra cărora urmează să se pronunțe instanța de contencios constituțional și care au următorul conținut: „*Împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare în următoarele cazuri:*

a) *când procedura de citare a părții pentru termenul la care s-a judecat cauza de către instanța de recurs nu a fost îndeplinită conform legii.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul excepției nu formulează critici de neconstituționalitate, ci evidențiază neregularități referitoare la o greșită aplicare a legii (aspecte care excedează competenței Curții Constituționale) constând în excluderea de la cercetarea penală a anumitor persoane împotriva cărora acesta a formulat inițial o plângere penală. În plus, propune modificarea textului legal criticat într-o formulare nouă. Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea se pronunță numai asupra conformității prevederilor legale criticate cu Legea fundamentală, fără a putea modifica sau completa textele supuse controlului. Aspectele semnalate de autor în ce privește citarea tuturor făptuitorilor și eventual tragerea lor la răspundere penală nu pot fi convertite în vicii de constituționalitate, deoarece, potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este autoritate de jurisdicție constituțională, neavând în competența sa, așa cum a fost stabilită de art. 146 din Constituție, atribuții ce țin de înfăptuirea justiției.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ion Voinea în Dosarul nr. 1.594/90/2007 al Curții de Apel Pitești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 681

din 12 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199, art. 275 și art. 278 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199, art. 275 și art. 278 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Valentin Rîșcă în Dosarul nr. 5.295/256/2007 și în Dosarul nr. 5.164/256/2007 ale Judecătoria Medgidia.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 283D/2008 și nr. 284D/2008 au conținut identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă, nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 284D/2008 la Dosarul nr. 283D/2008, care este primul înregistrat.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 30 ianuarie 2008, pronunțate în dosarele nr. 5.295/256/2007 și nr. 5.164/256/2007, **Judecătoria Medgidia a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 199, art. 275 și art. 278 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată, în dosarele de mai sus, de Valentin Rîșcă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile legale menționate încalcă

dispozițiile constituționale ale art. 21 referitoare la *Accesul liber la justiție*, ale art. 20 referitoare la *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, precum și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la *Dreptul la un proces echitabil*, deoarece partea interesată și lezată într-un drept al său printr-un act al procurorului nu poate formula plângere la o instanță de judecată, aceasta fiind limitată la controlul procurorului ierarhic superior.

Judecătoria Medgidia opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată deoarece în faza de cercetare penală părțile nu au acces legal la judecător pentru a verifica legalitatea și temeinicia tuturor actelor efectuate de procuror.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit.d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 199 referitoare la *Procedura privitoare la amenda judiciară*, ale art. 275 referitoare la *Dreptul de a face plângere împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală* și ale art. 278 referitoare la *Plângerea contra actelor procurorului*.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 199 din Codul de procedură penală au mai fost examinate de instanța de contencios constituțional

prin raportare la aceleași critici. Astfel, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 331 din 18 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 8 aprilie 2008, Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199 din Codul de procedură penală, deoarece nu poate fi primită susținerea autorilor din perspectiva unei omisiuni legislative, constând în aceea că nu se prevede *in terminis* posibilitatea persoanei interesate de a contesta în fața unui judecător ordonanța procurorului prin care s-a dispus aplicarea amenzii judiciare.

De asemenea, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 890 din 16 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 13 noiembrie 2007, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 din Codul de procedură penală, reținând în

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 275 și art. 278 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Valentin Rișcă în Dosarele nr. 5.295/256/2007 și nr. 5.164/256/2007 ale Judecătorei Medgidia.

2. Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor în aceleași dosare ale aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 682

din 12 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385⁹, art. 385¹¹ alin. 4 și art. 385¹³ din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Afrodia Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385⁹, art. 385¹¹ alin. 4 și ale art. 385¹³ din Codul de procedură penală, precum și a prevederilor art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal, excepție ridicată de Constantin Cuciureanu în Dosarul nr. 945/117/2006 al Curții de Apel Craiova — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 februarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 945/117/2006, **Curtea de Apel Craiova — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 385⁹, art. 385¹¹ alin. 4 și**

esență că nu pot fi primite susținerile privind contrarietatea dispozițiilor din Codul de procedură penală cu cele ale Legii fundamentale și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pe motiv că acestea nu reglementează posibilitatea persoanei interesate de a ataca în fața instanței măsura luată ori actul efectuat de procuror ori în baza dispozițiilor acestuia, altul decât soluția de netrimiterie în judecată.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele deciziilor mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză și în ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 275 din Codul de procedură penală.

art. 385¹³ din Codul de procedură penală, precum și a prevederilor art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal, excepție ridicată de Constantin Cuciureanu în dosarul de mai sus, având ca obiect soluționarea unui recurs în materie penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 referitoare la *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 referitoare la *Accesul liber la justiție*, ale art. 24 referitoare la *Dreptul la apărare*, ale art. 124 referitoare la *Înfăptuirea justiției*, precum și ale art. 6 paragraful 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la *Dreptul la un proces echitabil*. Astfel, art. 385⁹ din Codul de procedură penală este neconstituțional, deoarece prin limitările stricte introduse este încălcat liberul acces la justiție, fiind posibil ca o parte din greșelile instanței de apel să nu se regăsească printre cazurile expres prevăzute de text.

Art. 385¹¹ alin. 4 și art. 385¹³ din Codul de procedură penală contravin principiului egalității în drepturi și înfăptuirii justiției, deoarece conferă procurorului drepturi excesive la judecarea recursului, asigurându-i un rol decisiv.

Art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal contravine, în opinia autorului excepției, dreptului la apărare și la un proces echitabil, deoarece alineatele criticate nu fac trimitere expresă la alineatul 1 al aceluiași articol, situație din care s-ar putea desprinde concluzia nelegală că pentru existența infracțiunii de înșelăciune în variantele prevăzute de alin. 2 și 3 nu ar mai fi necesară îndeplinirea condițiilor premisă.

Curtea de Apel Craiova — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate nu aduc atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii, ele aplicându-se în mod egal tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de ipoteza acestora, fără a institui privilegii ori discriminări pe considerente arbitrare.

De asemenea, prevederile legale contestate asigură judecarea cauzei în mod echitabil de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, iar părțile se pot prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează procesul echitabil. În plus, art. 129 din Constituție atribuie legiuitorului dreptul de a stabili cazurile exercitării căilor de atac, fără a contraveni prin modalitatea adoptată regulilor constituționale referitoare la înfăptuirea justiției.

În sfârșit, dispozițiile legale privind motivele de casare a hotărârii penale, prezența părților și a procurorului, dezbaterile recursului și cele privind agravantele infracțiunii de înșelăciune nu încalcă dreptul la apărare al inculpatului. Acesta este totdeauna ascultat în prima instanță și în instanța de apel, iar în recurs are cel din urmă cuvânt.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit.d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 385⁹ cu denumirea marginală *Cazurile în care se poate face recurs*, art. 385¹¹ alin. 4 cu denumirea marginală *Prezența părților și a procurorului* la judecarea recursului, art. 385¹³ referitoare la *Dezbaterile recursului*, toate din Codul de procedură penală, precum și dispozițiile art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal cu denumirea marginală *Înșelăciunea*.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 385⁹ din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional prin

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385⁹ din Codul de procedură penală și al art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal, excepție ridicată de Constantin Cuciureanu în Dosarul nr. 945/117/2006 al Curții de Apel Craiova — Secția penală.

2. Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385¹¹ alin. 4 și art. 385¹³ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

raportare la același prevederi invocate și în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 296 din 7 noiembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 881 din 6 decembrie 2002, Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385⁹ din Codul de procedură penală, deoarece erau criticate pentru că nu prevăd un motiv de recurs, deci pentru o omisiune. Or, asupra unor excepții de neconstituționalitate ce vizau omisiuni de reglementare Curtea s-a mai pronunțat, statuând în mod constant că jurisdicția constituțională nu se poate substitui legiuitorului pentru adăugarea unor noi prevederi celor instituite și, de aceea, critica de neconstituționalitate prin omisiune este inadmisibilă.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

În ceea ce privește contrarietatea dispozițiilor art. 215 alin. 2 și 3 din Codul penal cu dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil, Curtea constată că aceasta este contrasă, pe de o parte, din argumente referitoare la inexistența unei reglementări exprese de trimitere la alin. 1 al aceluiași articol și, pe de altă parte, din rațiuni ce țin de interpretarea și aplicarea legii, deoarece ar fi posibilă existența infracțiunilor prevăzute de alin. 2 sau 3, fără îndeplinirea condițiilor premisă din alin. 1, în special a celor ce vizează inducerea sau menținerea în eroare cu scopul de a obține un folos material injust. Or, aspectele legate de teoria dreptului substanțial referitoare la interpretarea și aplicarea legii excedează competenței Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile legale supuse controlului.

În ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor referitoare la obligativitatea participării procurorului la judecarea recursului în toate cazurile și la dezbaterile recursului, Curtea constată că acestea nu contravin prevederilor constituționale ale art. 16, deoarece se aplică tuturor persoanelor aflate în ipoteza normelor juridice contestate. Faptul că legiuitorul, în acord cu exigențele art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, a înțeles să confere participării procurorului la judecarea recursului caracter obligatoriu nu este de natură a afecta actul de înfăptuire a justiției, care este realizat nu de reprezentantul Ministerului Public, ci de instanțele judecătorești. Această exigență își are rațiunea în necesitatea rolului conferit de Constituție Ministerului Public, care, potrivit art. 131 din Legea fundamentală, în activitatea judiciară reprezintă interesele generale ale societății, apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. De altfel, reglementarea criticată nu este de natură a suprima dreptul părților de a participa la judecarea recursului, deoarece acestea sunt citate și nimic nu le împiedică să participe alături de procuror la dezbaterile recursului.

și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 244/2007****privind autoritățile competente responsabile cu aplicarea legislației****din domeniul protecției consumatorilor și cooperarea dintre autoritățile naționale în acest domeniu**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 244/2007 privind autoritățile competente responsabile cu aplicarea legislației din domeniul protecției consumatorilor și cooperarea

dintre autoritățile naționale în acest domeniu, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 19 martie 2007, se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

p. Ministrul pentru întreprinderi mici și mijlocii,
comerț, turism și profesii liberale,

Lucia Nora Morariu,
secretar de stat

Președintele Autorității Naționale
pentru Protecția Consumatorilor,

Dan Vlaicu

p. Secretarul de stat al Departamentului
pentru Afaceri Europene,

Aurel Ciobanu-Dordea

Ministrul sănătății publice,

Gheorghe Eugen Nicolăescu

Ministrul internelor și reformei administrative,

Cristian David

p. Ministrul transporturilor,

Barna Tanczos,
secretar de stat

București, 16 iulie 2008.
Nr. 784.

ANEXĂ
(Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 244/2007)

AUTORITĂȚILE NAȚIONALE COMPETENTE
desemnate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului
din 27 octombrie 2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației
în materie de protecție a consumatorului

	Directive transpuse	Legislație națională	Autorități competente
1.	Directiva 2005/29/CE a Parlamentului și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a directivelor 97/7/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European („Directiva privind practici comerciale neloiale”), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 149 din 11 iunie 2005	Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

	Directive transpuse	Legislație națională	Autorități competente
2.	Directiva 85/577/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor	Ordonanța Guvernului nr. 106/1999 privind contractele încheiate în afara spațiilor comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 5 martie 2008	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
3.	Directiva 87/102/CEE a Consiliului din 22 decembrie 1986 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre privind creditul de consum, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 42 din 12 februarie 1987, directivă consolidată prin Directiva 98/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 101 din 1 aprilie 1998)	Legea nr. 289/2004 privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consum destinate consumatorilor persoane fizice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 319 din 23 aprilie 2008	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor Banca Națională a României
4.	Directiva 89/552/CEE a Consiliului din 3 octombrie 1989 privind coordonarea anumitor dispoziții legale, de reglementare și administrative ale statelor membre cu privire la desfășurarea activităților de difuzare a programelor de televiziune, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 298 din 17 octombrie 1989, de la art. 10 la art. 21; directivă consolidată prin Directiva 97/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 202 din 30 iulie 1997)	Legea audiovizualului nr. 504/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 22 iulie 2002, cu modificările și completările ulterioare	Consiliul Național al Audiovizualului
5.	Directiva 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 158 din 23 iunie 1990	Ordonanța Guvernului nr. 107/1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 16 iunie 2008	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale
6.	Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele în contractele încheiate cu consumatorii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 95 din 21 aprilie 1993, directivă modificată prin Decizia Comisiei 2002/995/CE (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 353 din 30 decembrie 2002)	Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305 din 18 aprilie 2008	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
7.	Directiva 94/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 1994 privind protecția cumpărătorilor în ceea ce privește anumite aspecte ale contractelor privind cumpărarea dreptului de folosință a bunurilor imobile în regim de indiviziune, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 280 din 29 octombrie 1994	Legea nr. 282/2004 privind protecția dobânditorilor cu privire la unele aspecte ale contractelor purtând asupra dobândirii unui drept de utilizare pe durată limitată a unor bunuri imobiliare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 30 iunie 2004	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
8.	Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor la distanță, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 144 din 4 iunie 1997, directivă modificată prin Directiva 2002/65/CE (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 271 din 9 octombrie 2002)	Ordonanța Guvernului nr. 130/2000 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 7 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

	Directive transpuse	Legislație națională	Autorități competente
9.	Directiva 98/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1988 privind protecția consumatorului prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 80 din 18 martie 1998	Hotărârea Guvernului nr. 947/2000 privind modalitatea de indicare a prețurilor produselor oferite consumatorilor spre vânzare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 524 din 25 octombrie 2000	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
10.	Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 171 din 7 iulie 1999	Legea nr. 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 6 mai 2008	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
11.	Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă („Directiva privind comerțul electronic”), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 178 din 17 iulie 2000	Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 959 din 29 noiembrie 2006	Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației Ministerul Internelor și Reformei Administrative
12.	Directiva 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 311 din 28 noiembrie 2001. De la art. 86 la 100, directivă consolidată prin Directiva 2004/27/CE (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 136 din 30 aprilie 2004)	Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare	Ministerul Sănătății Publice
13.	Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei Consiliului 90/619/CEE și a directivelor 97/7/CE și 98/27/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 271 din 9 octombrie 2002	Ordonanța Guvernului nr. 85/2004 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 13 mai 2008	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
14.	Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 46 din 17 februarie 2004	Hotărârea Guvernului nr. 1.912/2006 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004, care stabilește reguli comune privind compensarea și asistența acordate pasagerilor în cazul refuzului la îmbarcare și al anulării sau întârzierii zborurilor și care abrogă Regulamentul (CEE) nr. 295/91, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.050 din 29 decembrie 2006	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor Ministerul Transporturilor

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR-LCTA „Licențierea controlorilor de trafic aerian”, ediția 1/2008

Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin Ministerului Transporturilor ca autoritate de stat în domeniul transporturilor, în scopul îndeplinirii obligațiilor ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, precum și al Organizației Europene pentru Siguranța Navigației Aeriene (EUROCONTROL),

în temeiul prevederilor art. 12 lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 19/1997 privind transporturile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 4 lit. b) și f) și ale art. 66 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 367/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările ulterioare,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Reglementarea aeronautică civilă română RACR-LCTA „Licențierea controlorilor de trafic aerian”, ediția 1/2008, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” va emite procedurile și instrucțiunile specifice de aplicare a prevederilor reglementării RACR-LCTA, ediția 1/2008, și le va publica pe website-ul propriu, www.caa.ro

Art. 3. — Prezentul ordin transpune în legislația națională prevederile Directivei 2006/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2006 privind licența comunitară de controlor de trafic aerian, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L114/22 din 24 aprilie 2006.

Art. 4. — Direcția generală aviație civilă din cadrul Ministerului Transporturilor, Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, Regia Autonomă „Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian — ROMATSA”, precum și orice alți agenți aeronautici certificați/autorizați să furnizeze

servicii de navigație aeriană pentru traficul aerian general vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 5. — În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” va întreprinde măsurile necesare pentru înlocuirea tuturor documentelor de calificare deținute în prezent de către controlorii de trafic aerian licențiați, în conformitate cu prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă prevederile referitoare la controlorii de trafic aerian care furnizează servicii pentru traficul aerian general din Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței și al ministrului apărării naționale nr. 31/M.13/2003 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civil-militare române privind stabilirea cerințelor de siguranță pentru personalul serviciilor de management al traficului aerian — RACMR ESARR 5, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 18 februarie 2003, precum și orice alte prevederi contrare.

p. Ministrul transporturilor,
Septimiu Buzașu,
secretar de stat

București, 18 iunie 2008.
Nr. 794.

ANEXĂ

REGLEMENTAREA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ RACR-LCTA „Licențierea controlorilor de trafic aerian”, ediția 1/2008

1. PREAMBUL

Prezentul document stabilește cerințele generale de reglementare a siguranței pentru întregul personal de control al traficului aerian din domeniul serviciilor de navigație aeriană furnizate traficului aerian general, în conformitate cu prevederile Directivei 2006/23/CE privind licența comunitară de controlor de trafic aerian, precum și ale cerințelor EUROCONTROL de reglementare a siguranței ESARR 5, ediția a 2-a, secțiunea 5.2. În spațiul aerian național, asemenea servicii sunt furnizate în prezent exclusiv de către furnizori civili de servicii de navigație aeriană, certificați și desemnați, după caz, în conformitate cu prevederile legislației comunitare a Cerului European Unic (SES).

Competența personalului de control al traficului aerian (CTA) și, după caz, satisfacerea de către acesta a cerințelor medicale reprezintă elemente fundamentale pentru realizarea siguranței și, drept urmare, pentru managementul siguranței, în furnizarea serviciilor de management al traficului aerian (ATM). Aplicarea cerinței EUROCONTROL de reglementare a siguranței în acest domeniu are drept scop stabilirea unor niveluri minime armonizate în ceea ce privește competența și profesionalismul personalului care deține responsabilități specifice siguranței în domeniul ATM.

Prin *competență* se înțelege deținerea nivelului necesar de cunoștințe, a abilităților, experienței și, acolo unde este cazul, a

unor cunoștințe corespunzătoare de limba engleză, care permit furnizarea eficientă și în condiții de siguranță a serviciilor ATM.

În România, autoritățile naționale de supervizare (NSA), stabilite în contextul prezentei reglementări, sunt:

— Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în calitate de autoritate națională de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă, desemnată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1.185/2006 privind desemnarea Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” ca autoritate națională de supervizare, organism tehnic specializat pentru îndeplinirea funcției de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă, la nivel național; și

— Direcția generală a aviației civile din cadrul Ministerului Transporturilor, în calitate de autoritate națională de supervizare în domeniul securității aeronautice, în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 443/2005 pentru aprobarea Programului național de securitate aeronautică, cu modificările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.869/2005 pentru aprobarea Programului național de asigurare a calității în domeniul securității aeronautice — PNAC — SECA.

2. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

2.1. Definiții

În sensul prezentei reglementări, urmărind realizarea unui grad de conformitate cât mai ridicat față de Directiva 2006/23/CE privind licența comunitară de controlor de trafic aerian și față de ESARR 5, termenii definiți sunt aceiași, cu precizarea că acolo unde un termen a fost deja definit prin Codul aerian civil, republicat, cu modificările și completările ulterioare, această definiție a prevalat față de definiția din Directiva 2006/23/CE și ESARR 5, iar diferența este notificată printr-o notă separată.

Autorizare de unitate — autorizarea înscrisă într-o licență, care face parte din aceasta și precizează indicatorul Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI) pentru locația unității de trafic aerian și sectoarele și/sau pozițiile operaționale pe care titularul licenței este competent să își desfășoare activitatea.

Autorizare asociată unei calificări — autorizarea constituind parte integrantă a unei calificări, prin care sunt precizate anumite condiții speciale, drepturi/atribuții sau limitări aplicabile respectivei calificări.

Autorizare privind competența lingvistică — autorizarea înscrisă într-o licență, care face parte din aceasta și precizează competențele lingvistice ale titularului.

Autorizare asociată licenței — autorizarea asociată unei licențe de controlor de trafic aerian, constituind parte integrantă a acelei licențe și care desemnează o calificare de specialist asociată cu calificarea/calificările valabilă/valabile înscrisă/înscrise în licența respectivă.

Autorizare de instructor — autorizarea înscrisă într-o licență, care face parte integrantă din aceasta și care precizează competența titularului de a furniza instruire în trafic real (OJT)/servicii de pregătire profesională practică sau de a furniza instruire la clasă și la simulator (SIM-I).

Calificare — autorizarea înscrisă sau asociată unei licențe de controlor de trafic aerian, constituind parte integrantă a acelei licențe, prin care sunt stabilite anumite condiții speciale, drepturi/atribuții sau limitări referitoare la acea licență. Calificările înscrise pe licență cuprind cel puțin una dintre următoarele activități:

- a) control de aerodrom, la vedere;
- b) control de aerodrom, instrumental;
- c) control de apropiere, procedural;
- d) control de apropiere, supraveghere;
- e) control regional, procedural;
- f) control regional, supraveghere.

Cerință privind siguranța — un mijloc de reducere a riscului, derivat din strategia de reducere a riscurilor și prin care se îndeplinește un anumit obiectiv privind siguranța. Cerințele privind siguranța pot fi sub diverse forme, inclusiv cerințe organizatorice, operaționale, procedurale, funcționale, de performanță și de interoperabilitate sau cerințe privind caracteristicile de mediu.

Competență pusă la îndoială — termenul generic care acoperă diferite situații când un controlor a fost implicat într-un incident sau accident, în condițiile în care siguranța aeronavei a fost afectată, ori când s-a stabilit că persoana în cauză fie nu este competentă, potrivit schemei de evaluare a competenței aplicate de unitatea de trafic, fie nu se mai conformează procedurilor unității referitoare la menținerea competenței.

Evaluare — aprecierea bazată pe argumentare/judecată din punct de vedere operațional și ingineresc, precum și/sau pe metode de analiză.

Furnizor de servicii de navigație aeriană — orice entitate publică sau privată care furnizează servicii de navigație aeriană pentru traficul aerian general (GAT).

Furnizor de servicii ATM — organizația responsabilă și certificată să furnizeze un serviciu (servicii) ATM.

Furnizor de servicii de pregătire — organizația certificată de către NSA competentă pentru a furniza unul sau mai multe tipuri de pregătire.

Incident — evenimentul, altul decât un accident, asociat cu utilizarea unei aeronave și care afectează sau ar putea afecta siguranța exploatarei acesteia.

Indicator OACI de locație — codul din 4 litere, format în conformitate cu regulile prevăzute de OACI în manualul său Doc. 7910 și care denumește locația unei stații aeronautice fixe.

Licență — certificatul, indiferent de denumirea sub care este cunoscut, eliberat și aprobat în conformitate cu prevederile prezentei reglementări și care îl autorizează pe titularul său legal să furnizeze servicii de control al traficului aerian în conformitate cu calificările și autorizările conținute în acesta.

NOTĂ: Definiția este echivalentă cu definiția Licenței de controlor trafic aerian (Licență CTA), prevăzută în ESARR 5 și care reprezintă un document ce identifică o persoană ca fiind controlor de trafic aerian atestat și care conține atestările personale, medicale și profesionale, inclusiv detalii privind calificările, autorizările asociate calificărilor, autorizările de unitate, precum și competența acestuia/valabilitatea documentului la momentul respectiv.

Managementul traficului aerian — ansamblul de componente și funcții asigurate la sol (care includ serviciile de trafic aerian — ATS, managementul spațiului aerian — ASM, managementul fluxurilor de trafic aerian — ATFM) și la bordul aeronavelor și care este necesar pentru mișcarea sigură și eficientă a aeronavelor pe durata tuturor fazelor de operare.

Medicamente — termenul care acoperă atât medicamentele administrate pe bază de prescripție medicală, cât și pe cele administrate fără prescripție medicală.

Obiectiv privind siguranța — finalitatea planificată din punctul de vedere al siguranței. Realizarea unui obiectiv poate fi demonstrată prin mijloace corespunzătoare, care se stabilesc de comun acord cu autoritatea de reglementare a siguranței.

Pregătire/Instruire aprobată — asigură un nivel corespunzător al competenței personalului, astfel încât acesta să îndeplinească sarcinile desemnate, incluzând însușirea/integrarea în practică a cunoștințelor și abilităților dobândite, după caz.

Instruire în trafic real (instruire OJT) — integrarea în practică, în situație de trafic real, a cunoștințelor și abilităților având legătură cu serviciul, dobândite în prealabil, sub supravegherea unui instructor OJT calificat.

Pregătire — totalitatea cursurilor teoretice, a exercițiilor practice, inclusiv a exercițiilor la simulator și pregătirea în trafic real, necesare pentru a dobândi și a menține competențele pentru furnizarea unor servicii de control al traficului aerian sigure și de calitate ridicată; aceasta constă în:

a) pregătirea inițială, care constă în pregătirea de bază și pregătirea pentru calificare, necesare pentru eliberarea unei licențe de controlor de trafic aerian stagiar;

b) pregătirea la unitatea de trafic, inclusiv pregătirea în faza de tranziție anterior pregătirii în trafic real (*pregătire OJT*) și pregătirea OJT, necesare pentru eliberarea unei licențe de controlor de trafic aerian;

c) pregătirea continuă, care permite menținerea valabilității autorizărilor înscrise și/sau asociate licenței;

d) pregătirea instructorilor OJT, necesară pentru eliberarea unei autorizări de instructor;

e) pregătirea examinatorilor și/sau a evaluatorilor.

Plan de pregătire/instruire în cadrul unității — planul aprobat care detaliază etapele și durata necesare pregătirii pentru a permite ca procedurile unității să fie aplicate la nivel local sub supravegherea unui instructor OJT.

Pregătire operațională — pregătirea/instruirea furnizată în situația de lucru în regim operațional, în continuarea pregătirii/instruirii la nivel instituțional. Cuprinde pregătirea de tranziție, pregătirea pre-OJT (pregătire pe simulator, premergătoare instruirii OJT) și pregătirea/instruirea în trafic real (OJT).

Realizarea siguranței — rezultatul proceselor și/sau metodelor aplicate cu scopul atingerii unui nivel de siguranță acceptabil sau tolerabil.

Servicii de trafic aerian [conform Codului aerian civil] — serviciile de control al traficului aerian (serviciile de control regional, de apropiere și de aerodrom), serviciile de informare a zborului, serviciile consultative de trafic aerian și serviciile de alarmare, definite conform reglementărilor specifice aplicabile.

Serviciu de control al traficului aerian (serviciul ATC) — serviciul furnizat cu scopul:

1. de a preveni coliziunile:

a) între aeronave; și

b) pe suprafața de manevră între aeronave și obstacole; precum și

2. de a accelera și de a menține un flux regularizat de trafic aerian.

Sector — o parte a unei regiuni de control și/sau o parte a unei regiuni superioare/inferioare de informare a zborurilor.

Schemă de competență la nivelul unității de trafic — schema aprobată care prezintă metoda prin care unitatea menține competența titularilor săi de licență.

Substanțe psihoactive — alcool, opium, canabis, sedative și hipnotice, cocaină, alte psihostimulente, halucinogene și substanțe volatile. Cafeaua și tutunul sunt excluse din categoria substanțelor menționate.

NOTĂ: Denumite, de regulă, în limba română substanțe psihotrope care au acțiune asupra psihicului.

Trafic aerian general (GAT) — toate mișcările aeronavelor civile, precum și toate mișcările aeronavelor de stat, inclusiv cele ale aeronavelor militare, de vamă și poliție, care se efectuează în conformitate cu procedurile Organizației Aviației Civile Internaționale.

2.2. Abrevieri

AACR — Autoritatea Aeronautică Civilă Română

ATS — servicii de trafic aerian

ATC — serviciul de control al traficului aerian

ADV — control de aerodrom, la vedere

ADI — control de aerodrom, instrumental

AIR — controlul zborului

APP — control de apropiere, procedural

APS — control de apropiere, supraveghere

ACC — control regional

ACP — control regional, procedural

ACS — control regional, supraveghere

ADS — supraveghere dependentă automată

ASM — managementul spațiului aerian

ATFM — managementul fluxurilor de trafic aerian

ATM — managementul traficului aerian

ECAC — Conferința Europeană a Aviației Civile

EUROCONTROL — Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene

ESARR — cerințe pentru reglementarea siguranței emise de EUROCONTROL

GMC — controlul mișcării la sol

GMS — controlul mișcării la sol cu echipament de supraveghere

CTA — controlor de trafic aerian

GAT — trafic aerian general

NSA — autoritatea națională de supervizare

OACI — Organizația Aviației Civile Internaționale

OJT — instruire în trafic real

OJTI — instructor pentru instruire în trafic real

PAR — radar de apropiere de precizie

RAD — control radar de aerodrom

SIM — simulator

SIM-I — instructor simulator

SNA — servicii de navigație aeriană

SRA — apropiere supravegheată radar

TCL — control terminal

TWR — turn de control de aerodrom

3. APLICABILITATEA

Cerințele prezentei reglementări se aplică:

a) NSA a siguranței zborului în aviația civilă și NSA în domeniul securității aeronautice;

b) furnizorilor de servicii de navigație aeriană certificați și desemnați pentru furnizarea de servicii GAT;

c) întregului personal al serviciilor de control al traficului aerian — CTA și CTA stagiaari care își exercită atribuțiile sub responsabilitatea furnizorilor de servicii de navigație aeriană care furnizează cu precădere servicii pentru GAT.

4. OBIECTIVUL PRIVIND SIGURANȚA

Obiectivul prezentei reglementări este creșterea standardelor de siguranță și îmbunătățirea funcționării sistemului comunitar de control al traficului aerian, prin eliberarea unei licențe comunitare de CTA.

Obiectivul general privind siguranța este asigurarea competenței pentru și, acolo unde este cazul, satisfacerea cerințelor medicale de către personalul serviciilor ATC.

5. CERINȚELE PRIVIND SIGURANȚA

5.1. Cerințe generale

5.1.1. (1) NSA a siguranței zborului în aviația civilă asigură, prin aplicarea principiilor și proceselor de reglementare corespunzătoare, competența organizațiilor și a personalului de a-și îndeplini sarcinile considerate a avea legătură cu siguranța traficului aerian sau a serviciilor conexe acestora.

NSA a siguranței zborului în aviația civilă asistă furnizorii de servicii de navigație aeriană în identificarea tuturor acelor sarcini care sunt considerate ca având legătură cu siguranța în furnizarea ATS sau care asistă furnizarea acestora.

(2) În România, NSA sunt separate cel puțin la nivel funcțional față de furnizorii de servicii de navigație aeriană și furnizorii de servicii de pregătire a personalului și își exercită competențele în mod imparțial și transparent.

(3) Ministerul Transporturilor, în calitate de autoritate de stat în domeniul aviației civile, informează Comisia Europeană în legătură cu numele și coordonatele NSA, cu orice modificări aduse acestor date, precum și cu măsurile adoptate pentru a asigura respectarea alin. (2).

5.1.2. Furnizorul de ATS, respectiv orice unitate ATS din cadrul unui furnizor de servicii de navigație aeriană certificat, asigură, ca parte a responsabilităților sale generale privind siguranța, că întregul personal CTA care îndeplinește sarcini considerate a avea legătură cu siguranța în furnizarea serviciilor de trafic aerian sau care asistă furnizarea acestora este competent să îndeplinească acele sarcini și totodată satisface cerințele medicale corespunzătoare.

5.1.3. Persoana responsabilă pentru sarcini considerate a avea legătură cu siguranța în furnizarea ATS sau care asistă furnizarea acestora:

- a) nu îndeplinește asemenea sarcini dacă nu a fost declarată a fi competentă și nu a fost autorizată în acest sens;
- b) este supusă la ori inițiază¹⁾ măsuri corespunzătoare în scopul asigurării menținerii competenței;
- c) satisface cerințele medicale corespunzătoare sarcinilor sale, după caz.

5.2. Cerințe pentru CTA

Suplimentar față de cerințele precizate în secțiunea 5.1, următoarele cerințe se aplică pentru CTA:

5.2.1. Cerințe aplicate de către NSA a siguranței zborului în aviația civilă

NSA a siguranței zborului în aviația civilă:

5.2.1.1. emite o licență CTA oricărui solicitant care se conformează prevederilor obligatorii conținute în prezenta reglementare;

5.2.1.2. emite o licență de CTA stagiar persoanelor care nu dețin o licență CTA sau un certificat de competență corespunzător, în scopul de a le permite să furnizeze un serviciu de trafic aerian sub supravegherea unui instructor OJT (on-the-job) calificat în mod corespunzător;

5.2.1.3. emite o autorizare de instructor OJT, asociată licenței CTA calificați corespunzător, cu scopul de a le permite să îi supravegheze pe deținătorii licențelor de CTA stagiar sau pe CTA aflați în pregătire, atât timp cât aceștia furnizează un serviciu operațional de ATC în cadrul instruirii lor în trafic real (OJT).

Autorizarea asociată licenței de instructor indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de pregătire/instruire și supraveghere a deținătorilor de licențe de CTA stagiar sau licențe CTA aflați în pregătire, în limitele calificărilor și autorizărilor asociate valabile pe care le deține;

5.2.1.4. emite o autorizare de SIM-I asociată licenței CTA calificați corespunzător, cu scopul de a le permite să instruiască la clasă și la simulator personalul de control al traficului aerian pentru a dobândi experiența necesară obținerii unei licențe CTA și calificări asociate sau pentru menținerea competenței, conform schemei privind competența.

Autorizarea asociată licenței SIM-I indică faptul că titularul acesteia este competent să furnizeze servicii de pregătire/instruire la clasă și la simulator deținătorilor de licențe de CTA stagiar sau licențe CTA aflați în pregătire în limitele calificărilor și autorizărilor asociate valabile pe care le deține sau le-a deținut.

Fără a aduce atingere paragrafului 5.2.1.3, autorizarea asociată licenței de SIM-I este o autorizare națională și nu afectează libera circulație a CTA;

5.2.1.5. autorizează personalul CTA care, potrivit criteriilor pe care le stabilește, să efectueze, conform cerințelor, examinările sau evaluările în scopul de a se asigura că solicitanții de licențe CTA sunt competenți și satisfac cerințele corespunzătoare;

5.2.1.6. se asigură că licențele de CTA emise conțin una sau mai multe calificări dintre cele menționate mai jos.

Pentru a fi valabilă, o calificare este fie asociată cu una sau mai multe autorizări, conform paragrafelor 5.2.1.7 și, respectiv, 5.2.1.9, care precizează unitatea de trafic aerian și, după caz, pozițiile operaționale sau sectoarele pentru care controlorul este competent să furnizeze serviciul de ATC și/sau alte tipuri specifice de servicii potrivit licenței de CTA deținute, incluzând orice tip de echipament folosit pentru supraveghere, după caz:

- *control de aerodrom, la vedere (ADV)* — calificarea ce poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze serviciul de ATC la un aerodrom unde nu există publicate proceduri instrumentale de apropiere sau de plecare;

- *control de aerodrom, instrumental (ADI)* — calificarea ce poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze serviciul de ATC la un aerodrom unde există publicate proceduri instrumentale de apropiere și/sau de plecare;

- *control de apropiere, procedural (APP)* — calificarea ce poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze serviciul de control de apropiere traficului aerian care sosește, pleacă sau tranzitează în cuprinsul unei zone de control, fără utilizarea echipamentelor de supraveghere (radar sau ADS);

- *control de apropiere, supraveghere (APS)* — calificarea ce poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze serviciul de control de apropiere traficului aerian care sosește, pleacă sau tranzitează în cuprinsul unei zone de control, cu utilizarea echipamentelor de supraveghere (radar sau ADS);

- *control regional, procedural (ACP)* — calificarea ce poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze serviciul de control de rută traficului aerian într-o regiune de control, fără utilizarea echipamentelor de supraveghere (radar sau ADS);

- *control regional, supraveghere (ACS)* — calificarea ce poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze serviciul de control de rută traficului aerian într-o regiune de control, cu utilizarea echipamentelor de supraveghere (radar sau ADS);

5.2.1.7. se asigură că orice calificare are asociată una sau mai multe autorizări, după cum urmează:

(1) Calificarea ADV nu are asociate autorizări. O calificare ADV valabilă include o autorizare de unitate.

(2) Calificarea ADI este însoțită de una sau mai multe autorizări, după cum urmează:

a) control TWR (*TWR*) — controlul de aerodrom poate consta într-o singură poziție operațională sau poate fi divizat între două poziții operaționale, respectiv GMC și AIR. Acolo unde controlul de aerodrom este furnizat de la o singură poziție operațională, acest lucru este indicat în licența ATC prin emiterea unei autorizări TWR asociate calificării ADI;

b) controlul mișcării la sol (GMC) — autorizarea „Controlul mișcării la sol (*GMC*)” indică faptul că un controlor este competent pentru a furniza serviciul GMC. Recunoașterea GMC ca autorizare distinctă permite controlorului ale cărui sarcini se limitează strict la furnizarea acestui serviciu să îi fie emisă licența ATC cu o calificare ADI;

c) controlul mișcării la sol cu echipament de supraveghere (GMS) — autorizarea „Controlul mișcării la sol cu echipament de supraveghere (*GMS*)” indică faptul că un controlor este competent pentru a utiliza sistemele de control și ghidare a mișcării pe suprafața aerodromului (*ASMCGS*) în furnizarea serviciului de control de aerodrom. Aceste sisteme se pot baza pe utilizarea echipamentului radar sau pe alte tehnologii de supraveghere și sunt folosite în timpul aplicării procedurilor în condiții de vizibilitate redusă și în scopul îmbunătățirii serviciului de control de aerodrom în zonele în care nu este posibilă supravegherea vizuală. Autorizarea GMS poate fi emisă numai unui controlor care deține o autorizare TWR sau GMC.

¹⁾ Sintagma „va iniția” se referă la acțiunile întreprinse de fiecare persoană pentru a se asigura că satisface cerințele medicale. Pentru CTA, a se vedea cerințele enunțate în paragraful 5.2.3.1 lit. e), f) și g).

Autorizarea GMS poate fi acordată controlorilor care sunt competenți a utiliza un sistem ASMCGS, inclusiv un radar de mișcare la sol (SMR), în furnizarea serviciului de control de aerodrom.

Autorizarea specială GMS poate permite deținătorului să utilizeze echipamentul pentru a furniza serviciul de control de aerodrom aeronavelor pe suprafața de manevră în timpul condițiilor de vizibilitate redusă și pentru a suplimenta observarea vizuală;

d) controlul zborului (AIR) — autorizarea „Controlul zborului (AIR)” indică faptul că un controlor este competent pentru a furniza traficului de aerodrom aflat în zbor serviciul de control. Recunoașterea AIR ca autorizare distinctă permite controlorului ale cărui sarcini se limitează strict la controlul traficului aerian de aerodrom aflat în zbor să îi fie emisă licența CTA cu o calificare ADI;

e) controlul radar de aerodrom (RAD) — acolo unde se solicită controlorilor să furnizeze traficului de aerodrom aflat în zbor un serviciu de RAD, ei sunt instruiți în scopul dobândirii abilităților suplimentare necesare. Totuși, fără a se face referire la o altă pregătire suplimentară, autorizarea RAD într-o licență CTA denotă faptul că un controlor este competent pentru a furniza serviciul de bază RAD, așa cum este el definit de OACI. Autorizarea RAD poate fi emisă numai unui controlor care deține o autorizare TWR sau AIR.

(3) Calificarea „control de apropiere, supraveghere” (APS) este însoțită de una sau mai multe autorizări, după cum urmează:

a) autorizarea „Radar (RAD)” indică faptul că un controlor este competent pentru a furniza serviciul de control de apropiere cu utilizarea radarului primar și/sau secundar;

b) autorizarea „Radar de apropiere de precizie” (PAR) indică faptul că un controlor este competent pentru a furniza serviciului de control al apropierilor de precizie utilizând echipamentul radar de apropiere de precizie. Pentru a fi emisă o autorizare PAR, este necesară deținerea unei autorizări RAD;

c) autorizarea „Apropiere supravegheată radar (SRA)” indică faptul că un controlor este competent pentru a furniza controlul de apropiere non-precizie utilizând echipament de supraveghere radar. Pentru a fi emisă o autorizare SRA, este necesară deținerea unei autorizări RAD;

d) autorizarea „Supraveghere dependentă automată” (ADS), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de control al apropierii cu utilizarea echipamentului de supraveghere automată dependentă;

Observații: Acest paragraf se va dezvolta ulterior, în contextul introducerii ADS în România.

e) autorizarea „Control terminal” (TCL), acordată pe lângă autorizarea „radar” sau autorizarea „supraveghere dependentă automată”, care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de ATC cu ajutorul oricărui tip de echipament de supraveghere, pentru aeronavele care operează într-o zonă determinată a terminalului și/sau în sectoare adiacente.

Observații: Acest paragraf se va dezvolta ulterior, în contextul introducerii TCL în România.

(4) Calificarea „Control regional, supraveghere” (ACS) este însoțită de una sau mai multe autorizări, după cum urmează:

a) radar (RAD) — O autorizare RAD indică faptul că un controlor este competent pentru a furniza serviciul ATC în regiuni de control, cu utilizarea unui echipament de supraveghere radar;

b) supraveghere dependentă automată (ADS) — autorizarea „supraveghere dependentă automată” (ADS), care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de ACC, cu utilizarea echipamentului pentru supraveghere dependentă automată;

Observații: Acest paragraf se va dezvolta ulterior, în contextul introducerii ADS în România.

c) control terminal (TCL) — autorizarea „control terminal” (TCL), acordată pe lângă autorizarea RAD sau autorizarea ADS, care indică faptul că titularul licenței este competent să furnizeze servicii de ATC cu ajutorul oricărui tip de echipament de supraveghere pentru aeronavele care operează într-o zonă determinată a terminalului și/sau în sectoare adiacente.

Observații: Acest paragraf se va dezvolta ulterior, în contextul introducerii TCL în România.

(5) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (2), (3) și (4), România, în circumstanțe excepționale, care ar putea interveni exclusiv datorită unor caracteristici speciale pe care le-ar putea avea traficul aerian aflat în zona sa de responsabilitate, poate să stabilească și să emită și alte autorizări asociate calificărilor, altele decât cele prevăzute la alin. (1), (2) și (3). Aceste autorizări naționale asociate calificărilor nu afectează libera circulație generală a CTA.

5.2.1.8. Atestări privind competența lingvistică

(1) NSA a siguranței zborului în aviația civilă se asigură că începând cu data intrării în vigoare a prezentei reglementări toți ATC pot demonstra abilitățile lor de a vorbi și a înțelege limba engleză la un nivel satisfăcător. Competența lor lingvistică se stabilește în conformitate cu grila de evaluare a competențelor lingvistice stabilită în anexa nr. 3.

(2) NSA a siguranței zborului în aviația civilă poate stabili, prin proceduri și instrucțiuni de aviație civilă, cerințe suplimentare de competență lingvistică, în cazul în care consideră că acest lucru este necesar din motive de siguranță.

(3) Nivelul solicitat în temeiul alin. (1) și (2) este nivelul 4 din grila de evaluare a competențelor lingvistice stabilită în anexa nr. 3.

(4) Fără a contraveni alin. (3), NSA a siguranței zborului în aviația civilă poate solicita prin proceduri și instrucțiuni de aeronautică civilă specifice, nivelul 5 din grila de evaluare a competențelor lingvistice din anexa nr. 3, în temeiul prevederilor alin. (1) și/sau (2), în situațiile în care condițiile operaționale de exercitare a anumitor calificări sau autorizări asociate licenței justifică un nivel superior din motive imperative de siguranță. O asemenea cerință se va justifica prin procedurile respective în mod obiectiv, nediscriminatoriu, proporțional și transparent.

(5) Competența lingvistică se stabilește printr-un atestat/certificat eliberat în urma aplicării unei proceduri transparente și obiective de evaluare, elaborată și aprobată de NSA.

5.2.1.9. NSA se asigură că orice licență valabilă are înscrisă o autorizare de unitate.

5.2.1.10. NSA se asigură că sunt îndeplinite condițiile de menținere a calificărilor, a valabilității autorizărilor de unitate și a valabilității autorizărilor asociate licenței CTA, după cum urmează:

(1) Autorizările de unitate se emit cu o valabilitate inițială de 12 luni. Valabilitatea acestor autorizări se prelungește pentru următoarele 12 luni în cazul în care furnizorul de SNA demonstrează următoarele:

a) candidatul a exercitat atribuțiile licenței pentru un număr minim de ore de control al traficului aerian, conform prevederilor schemei de menținere a competenței la nivelul unității de trafic aerian aprobate;

b) competența candidatului a fost evaluată în conformitate cu prevederile părții C din anexa nr. 2;

c) candidatul deține un certificat medical valabil.

Numărul minim de ore de control al traficului aerian, pe lângă atribuțiile de asigurare a pregătirii, necesare pentru menținerea valabilității autorizării de unitate, poate fi redus în cazul instructorilor OJT proporțional cu perioada de timp în care aceștia asigură pregătirea personalului CTA pentru pozițiile operaționale pentru care solicită prelungirea valabilității autorizării de unitate.

(2) Titularul unei calificări sau al unei autorizări de unitate care nu a furnizat servicii ATC corespunzătoare respectivei calificări sau respectivei autorizări pe o perioadă de 4 ani consecutivi, poate să înceapă pregătirea în cadrul unității pentru reluarea activității operaționale doar după evaluarea corespunzătoare a nivelului de cunoștințe și a abilităților necesare exercitării prerogativelor conferite de acea calificare și autorizarea de unitate, precum și după îndeplinirea cerințelor de pregătire care rezultă din respectiva evaluare, respectiv după parcurgerea planului de pregătire la nivelul unității de trafic aerian aprobat.

(3) Competența lingvistică a candidatului se evaluează oficial periodic, cu excepția candidaților care au demonstrat nivelul 6 de competență.

Intervalul nu va depăși 3 ani pentru candidații care au demonstrat nivelul 4 de competență și nu va depăși 6 ani pentru candidații care au demonstrat nivelul 5 de competență.

(4) Autorizarea asociată licenței CTA de instructor OJTI și/sau SIM este valabilă pe o perioadă de 36 de luni, cu posibilitatea de reînnoire.

(5) Autorizația asociată licenței CTA de examinator este valabilă pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea de reînnoire.

5.2.1.11. Condiții pentru obținerea unei licențe de CTA stagiar

Înainte de a acorda o licență de CTA stagiar, NSA a siguranței zborului în aviația civilă se asigură că solicitantul:

a) are vârsta de minimum 18 ani și deține cel puțin o diplomă de absolvire a învățământului secundar sau o diplomă care să îi dea dreptul să urmeze o facultate ori o instituție de învățământ de nivel echivalent;

b) a efectuat pregătirea inițială corespunzătoare aprobată și a promovat orice examinare sau evaluări potrivit disciplinelor aferente calificării pentru care solicitantul va fi autorizat să parcurgă pregătirea în trafic real sub supravegherea unui instructor OJT autorizat, cu scopul de a deveni CTA, în conformitate cu prevederile părții A din anexa nr. 2. Criteriile de evaluare și selecție în vederea începerii pregătirii inițiale se stabilesc prin proceduri specifice;

c) deține un certificat medical valabil, de clasă corespunzătoare;

d) a demonstrat un nivel corespunzător de competență lingvistică, în conformitate cu cerințele enunțate în anexa nr. 3.

Licența conține cel puțin o calificare și o autorizare asociată calificării, după caz.

5.2.1.12. Condiții de obținere a unei licențe de CTA. Înainte de a acorda o licență de CTA, precum și calificarea/calificările, autorizarea/autorizările de unitate și autorizarea/autorizările asociată/asociate, NSA a siguranței zborului în aviația civilă se asigură că solicitantul:

a) deține o licență de CTA stagiar, a efectuat pregătirea inițială corespunzătoare și a promovat toate examinările sau evaluările asociate;

b) a încheiat cu succes toate etapele planului de pregătire/instruire al unității de trafic aerian, corespunzătoare calificării solicitate, în conformitate cu cerințele prevăzute în partea B din anexa nr. 2;

c) a fost evaluat și declarat competent;

d) deține un certificat medical valabil, de clasă corespunzătoare;

e) a demonstrat un nivel corespunzător de competență lingvistică în conformitate cu cerințele stabilite în anexa nr. 3;

f) are vârsta de cel puțin 21 de ani. Cu toate acestea, NSA a siguranței zborului în aviația civilă poate stabili o limită de vârstă inferioară, în situații justificate în mod corespunzător.

Licența este valabilă numai dacă are înscrisă una sau mai multe calificări și autorizări asociate acestora, autorizări de

unitate și lingvistice, pentru care a fost finalizată cu succes pregătirea.

5.2.1.13. Licența rămâne proprietatea persoanei căreia îi este eliberată și care o semnează.

5.2.1.14. Condiții de obținere a unei autorizări asociate licenței de instructor OJT (OJTI)

Înainte de a acorda unui CTA autorizarea de a efectua activități de instruire operațională ca instructor OJT, NSA a siguranței zborului în aviația civilă se asigură că solicitantul:

a) deține o licență CTA valabilă, cu demonstrarea asigurării competenței pe o perioadă de minimum 5 ani;

b) deține minimum un an de experiență în calificarea pentru care va instrui, la poziția sau sectorul operațional la care va efectua actul de instruire;

c) a parcurs un curs corespunzător pentru OJTI aprobat de NSA a siguranței zborului în aviația civilă și NSA în domeniul securității aeronautice, după caz, și a promovat orice examinare și/sau evaluări cerute, stabilite prin proceduri specifice.

5.2.1.15. Condiții de obținere a unei autorizări asociate licenței de SIM-I

Înainte de a acorda unui CTA autorizarea de a efectua activități de instruire la clasă și la simulator ca SIM-I, NSA a siguranței zborului în aviația civilă se asigură că solicitantul:

a) deține sau a deținut o licență CTA valabilă, cu demonstrarea asigurării competenței pe o perioadă de minimum 5 ani;

b) a parcurs un curs corespunzător în domeniul tehnicilor de instruire la clasă și la simulator și a promovat orice evaluări cerute, stabilite prin proceduri specifice.

5.2.1.16. solicită parcurgerea unor cursuri de pregătire ATC inițială, cu satisfacerea, cel puțin, a recomandărilor privind conținutul pregătirii de bază comună la nivelul statelor membre ale ECAC (ECAC Guidelines for Common Core Content training);

5.2.1.17. solicită unităților de trafic aerian operaționale să dețină planuri aprobate de pregătire/instruire;

5.2.1.18. introduce proceduri sau cere unităților de trafic operaționale să dețină proceduri aprobate prin care se asigură menținerea competenței CTA, inclusiv o metodologie bazată pe experiența operațională sau pe un sistem de evaluare a competenței ori pe o combinație a acestor două elemente, prin care CTA sunt monitorizați sau testați cu regularitate în scopul asigurării faptului că ei își mențin competența. Schema procedurală pentru evaluarea (asigurarea) competenței este temeinic documentată și precizează:

a) procesul prin care CTA sunt evaluați;

b) obiectivele operaționale pe care le îndeplinesc;

c) persoana/persoanele care este/sunt responsabil/ responsabile pentru acceptarea în mod oficial a faptului că procesul respectiv a fost corect desfășurat;

d) mecanismul oficial prin care NSA a siguranței zborului în aviația civilă va notifica atât CTA, cât și organizației furnizoare de servicii rezultatul oricărei evaluări a competenței;

e) metoda prin care se păstrează evidențe privind competența CTA;

5.2.1.19. se asigură că procedurile prevăzute în paragraful 5.2.1.18 privind evaluarea competenței CTA sunt supuse auditării;

5.2.1.20. stabilește intervale de timp în cadrul cărora, începând de la data la care un CTA a exercitat pentru ultima oară prerogativele conferite de o calificare deținută anterior, el trebuie să exercite din nou prerogativele respectivei calificări ori va fi evaluat în scopul de a urma o pregătire pre-OJT, înaintea instruirii OJT pentru calificarea respectivă;

În conformitate cu paragraful 5.2.1.10 alin. (3), în cazul în care intervalul de timp depășește 4 ani, persoana în cauză

trebuie evaluată și urmează planul de pregătire aprobat la nivelul unității de trafic unde își va relua activitatea;

5.2.1.21. solicită CTA care furnizează ATC, precum și CTA stagiați, care furnizează ATC sub supraveghere, să dețină certificat medical valabil;

5.2.1.22. solicită furnizorilor de ATS să dețină, la nivelul unităților, proceduri prin care să monitorizeze controlorii privind abuzul de substanțe psihoactive și prin care să consilieze controlorii aflați sub medicație;

5.2.1.23. solicită furnizorilor de ATS să dețină, la nivelul unităților, proceduri prin care se împiedică exercitarea prerogativelor unei licențe de către deținător atunci când există vreo degradare a aptitudinii medicale ori când deținătorul se află sub influența oricărei substanțe psihoactive care l-ar putea face incapabil să exercite prerogativele respective în mod sigur și corespunzător²⁾;

5.2.1.24. solicită furnizorilor de ATS să dețină, la nivelul unităților, proceduri prin care se împiedică exercitarea atribuțiilor unei licențe de către deținător atunci când există o situație sau un eveniment care poate pune la îndoială nivelul de competență al persoanei respective. În cazul în care există probe suficiente înaintate în urma unor investigații corespunzătoare, NSA a siguranței zborului în aviația civilă revocă, suspendă sau modifică orice astfel de licență.

5.2.1.25. (1) Licența conține elementele menționate în anexa nr. 1.

(2) Dacă licența este eliberată în altă limbă decât engleza, aceasta include și traducerea în limba engleză a elementelor menționate în anexa nr. 1.

Licențele CTA eliberate de către NSA a siguranței zborului în aviația civilă conțin elementele menționate în anexa nr. 1 în limbile română și engleză.

5.2.1.26. NSA a siguranței zborului în aviația civilă și NSA în domeniul securității aeronautice se asigură că pregătirea controlorilor de trafic aerian este corespunzătoare în materie de siguranță, securitate și management al crizelor, în părțile ce le revin.

5.2.1.27. Certificate medicale

(1) Certificatele medicale sunt eliberate de un organism certificat/autorizat de NSA a siguranței zborului în aviația civilă competentă în domeniul medical sau de un medic examinator autorizat de NSA a siguranței zborului în aviația civilă, în condițiile prevăzute de procedurile și instrucțiunile elaborate în aplicarea prezentei reglementări.

(2) Eliberarea certificatelor medicale se face în conformitate cu prevederile anexei I la Convenția de la Chicago privind aviația civilă internațională și cu cerințele de certificare medicală europeană categoria 3 pentru controlorii de trafic aerian, stabilite de EUROCONTROL.

(3) Certificatele medicale sunt valabile de la data examenului medical, pe o perioadă de 24 de luni pentru CTA în vârstă de până la 40 de ani și pe o perioadă de 12 luni pentru CTA care au depășit această vârstă. Certificatele medicale pot fi retrase în orice moment, în cazul în care starea de sănătate a titularului impune acest lucru.

(4) NSA a siguranței zborului în aviația civilă asigură punerea în aplicare a unor proceduri eficiente de revizuire sau căi de atac, cu implicarea corespunzătoare a unor consultanți medicali independenți, în condițiile prevăzute de procedurile și instrucțiunile elaborate în aplicarea prezentei reglementări.

5.2.1.28. Certificarea organizațiilor de pregătire a personalului în domeniul ATC

(1) Furnizarea serviciilor de pregătire a CTA, inclusiv procedurile de evaluare aferente, face obiectul certificării de către NSA a siguranței zborului în aviația civilă și NSA în

domeniul securității aeronautice, după caz, conform procedurilor emise de acestea în acest scop.

(2) Cerințele de certificare se referă la competența tehnică și operațională, precum și la capacitatea de a organiza cursuri de pregătire, în conformitate cu pct. 1 din anexa nr. 4.

(3) Solicitățile de certificare se înaintează către NSA a siguranței zborului în aviația civilă și/sau către NSA a securității aeronautice, după caz, de către organizații care își propun să furnizeze servicii de pregătire în domeniul ATC, care au sediul principal al activității în România.

NSA a siguranței zborului în aviația civilă și/sau NSA a securității aeronautice, după caz, eliberează certificate de furnizor de servicii de pregătire pentru solicitanții care se conformează cu cerințele enunțate la pct. 1 din anexa nr. 4.

Certificatele pot fi eliberate pentru fiecare tip de pregătire sau în combinație cu alte servicii de navigație aeriană, caz în care tipul de pregătire și tipul de servicii de navigație aeriană se certifică sub forma unui pachet de servicii.

(4) Certificatele acordate conțin informațiile prevăzute la pct. 2 din anexa nr. 4.

(5) NSA a siguranței zborului în aviația civilă și/sau NSA în domeniul securității aeronautice, după caz, monitorizează, prin proceduri specifice emise, respectarea cerințelor și condițiilor de certificare. În cazul în care NSA a siguranței zborului în aviația civilă sau NSA în domeniul securității aeronautice, după caz, constată că titularul unui certificat de furnizor de servicii de pregătire nu mai îndeplinește aceste cerințe și/sau condiții, întreprind măsurile corespunzătoare, care pot include limitarea sau retragerea certificatului.

(6) România recunoaște certificatele acordate furnizorilor de servicii de pregătire din alte state, cu condiția ca acestea să fi fost emise în conformitate cu prevederile Directivei 2006/23/CE.

5.2.1.29. Garantarea respectării standardelor de competență

(1) Pentru a asigura nivelurile de competență indispensabile pentru CTA, care să le permită desfășurarea activității la cele mai ridicate standarde de siguranță, Ministerul Transporturilor, în calitate de autoritate de stat în domeniul aviației civile, se asigură că NSA monitorizează și supraveghează pregătirea acestora. Printre sarcinile NSA, conform competențelor fiecăreia, în completarea prevederilor enunțate la paragrafele 5.2.1, 5.2.1.5, 5.2.1.16, 5.2.2.3, 5.2.2.9, 5.2.2.11, 5.2.2.13, sunt incluse următoarele:

a) eliberarea și revocarea licențelor, calificărilor și autorizărilor asociate pentru care s-au efectuat pregătirea și evaluarea corespunzătoare, în domeniul aflat în responsabilitatea NSA;

b) menținerea și suspendarea calificărilor și autorizărilor, ale căror atribuții se exercită sub responsabilitatea NSA;

c) certificarea organizațiilor de pregătire;

d) aprobarea cursurilor de pregătire, a planurilor de pregătire la nivelul unității de trafic și a schemelor de menținere a competenței la nivelul unității de trafic;

e) monitorizarea și auditarea sistemelor de pregătire;

f) instituirea unor căi de atac și a unor mecanisme de notificare corespunzătoare, în condițiile prevăzute de procedurile și instrucțiunile elaborate în aplicarea prezentei reglementări.

(2) NSA a siguranței zborului în aviația civilă furnizează informațiile pertinente și asistență reciprocă NSA din alte state membre, pentru a asigura aplicarea efectivă a prevederilor Directivei 2006/23/CE transpuse prin prezenta reglementare, în special în situațiile care presupun libera circulație a CTA în Comunitatea Europeană.

(3) NSA a siguranței zborului în aviația civilă se asigură că este actualizată o bază de date în care figurează datele

²⁾ Documentația de îndrumare pentru metodele potrivite de identificare (ce pot include testare biochimică în ocazii, cum ar fi preangajarea, cazurile când există un nivel întemeiat de suspiciune, după accidente/incidente, la intervale regulate de timp și/sau aleatoriu), precum și pentru alte aspecte privind prevenirea se găsește în Manualul de prevenire privind problematica utilizării substanțelor la locul de muncă în aviație (OACI Doc. 9654).

referitoare la competențele tuturor titularilor de licență aflați sub responsabilitatea lor, precum și datele de valabilitate ale autorizărilor acordate acestora.

În acest scop, unitățile operaționale ale furnizorilor SNA țin o evidență a orelor efectiv lucrate în sectoarele, grupele de sectoare sau în posturile de lucru de către fiecare titular de licență care lucrează în unitate și comunică aceste informații NSA, la cererea acesteia.

(4) În completarea paragrafului 5.2.1.5, NSA a siguranței zborului în aviația civilă autorizează, conform criteriilor stabilite prin proceduri specifice, titularii de licență care au dreptul de a desfășura activități în calitate de examinatori sau evaluatori ai competențelor pentru pregătirea în cadrul unității sau pregătirea continuă. Conform paragrafului 5.2.1.10 alin. (5), autorizația asociată licenței CTA de examinator este valabilă pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea de reînnoire.

(5) NSA auditează în mod regulat organismele de pregătire, în vederea garantării respectării efective a standardelor stabilite de prezenta reglementare.

Pe lângă procedurile obișnuite de audit, NSA pot face vizite la fața locului pentru a verifica punerea efectivă în aplicare a prezentei reglementări și respectarea standardelor conținute în aceasta.

(6) NSA pot decide să delege parțial sau integral sarcinile de auditare și de inspecție menționate la alin. (5) către organizațiile recunoscute în conformitate cu art. 3 din Regulamentul CE nr. 550/2004.

(7) Ministerul Transporturilor, în calitate de autoritate de stat în domeniul aviației civile, prezintă Comisiei un raport privind punerea în aplicare a Directivei 2006/23/CE privind licența comunitară de CTA până la 17 mai 2011 și, ulterior, la intervale de câte 3 ani. În acest sens, NSA a siguranței zborului în aviația civilă prezintă cu cel puțin 30 de zile în avans față de termenele-limită de raportare un draft de raport în ceea ce privește implementarea Directivei 2006/23/CE în domeniul său de competență.

5.2.1.30. Recunoașterea reciprocă a licențelor de CTA

(1) Sub rezerva paragrafului 5.2.1.8, România recunoaște licențele și calificările, autorizările asociate calificărilor și atestările lingvistice asociate acestora, eliberate de NSA a unui alt stat membru al Uniunii Europene, precum și certificatele medicale însoțitoare, în conformitate cu prevederile prezentei reglementări.

(2) Atunci când un titular de licență exercită în România atribuțiile obținute în baza licenței într-un stat membru, titularul licenței are dreptul să schimbe licența sa cu o licență eliberată de către România, fără a-i fi impuse condiții suplimentare.

(3) Pentru a acorda o autorizare de unitate, NSA a siguranței zborului în aviația civilă solicită candidatului să întrunească anumite condiții asociate respectivei autorizări, specificând unitatea, sectorul sau poziția de lucru. Atunci când se stabilește planul de pregătire în cadrul unității, organizația de pregătire ține seama de competențele dobândite și de experiența candidatului.

(4) NSA aprobă și iau o decizie justificată cu privire la planul de pregătire în cadrul unității, care conține propunerea de pregătire pentru candidat, în termen de 6 săptămâni de la depunerea cererii, fără a aduce atingere întârzierii rezultate ca urmare a unei eventuale proceduri de recurs. La luarea deciziilor, NSA asigură respectarea principiilor de nediscriminare și proporționalitate.

5.2.2. Cerințe aplicate de către furnizorul de ATS

Furnizorul de ATS se asigură că la unitatea/unitățile sa/sale ATC:

5.2.2.1. orice CTA care furnizează servicii ATC:

a) deține calificarea (calificările), autorizația (autorizațiile) de unitate, precum și autorizațiile speciale asociate licenței și/sau

calificării, valabile și corespunzătoare serviciului ATC pe care îl furnizează;

b) deține un certificat medical valabil, de clasă corespunzătoare;

c) este competent să furnizeze serviciile ATC înscrise în licență;

5.2.2.2. orice CTA stagiar deține:

a) o licență valabilă de CTA stagiar care îl autorizează să furnizeze serviciul ATC pentru care se află în pregătire OJT sub supravegherea unui instructor OJT;

b) un certificat medical valabil, de clasă corespunzătoare;

5.2.2.3. unitatea/unitățile deține/dețin planuri de pregătire aprobate de NSA, care detaliază procesele prin care un CTA stagiar sau aflat în pregătire este instruit/pregătit cu scopul de a îndeplini standardele cerute privind îndeplinirea obiectivului furnizării unui serviciu sigur de ATC;

5.2.2.4. orice CTA stagiar sau aflat în pregătire este instruit în mod corespunzător, anterior OJT, prin fazele de pregătire de tranziție și pre-OJT;

5.2.2.5. orice CTA, înainte de a i se permite să efectueze instruire în regim operațional, ca instructor OJT:

a) deține o calificare (calificări), autorizația (autorizații) de unitate, precum și autorizație (autorizații) asociată (asociate) calificării (calificărilor), valabilă (valabile) și corespunzătoare serviciului ATC pentru care asigură instruire/pregătire;

b) deține o autorizație de instructor OJT, valabilă, asociată licenței ATC, emisă de către NSA ca urmare a aplicării prevederilor și condițiilor precizate în paragraful 5.2.1.14;

c) își dovedește competența privind furnizarea serviciilor ATC menționate în licența de CTA deținută;

d) deține un certificat medical valabil, de clasă corespunzătoare;

5.2.2.6. Unitatea/unitățile deține/dețin scheme procedurale aprobate de evaluare (asigurare) a competenței, în scopul satisfacerii cerinței privind menținerea competenței operaționale și a experienței. Aceste proceduri includ, pentru controlori, următoarele cerințe:

a) efectuarea unui număr minim precizat de ore de dirijare în cadrul unei perioade precizate de timp, la sectoarele sau pozițiile operaționale pentru care dețin calificări valabile;

b) evaluarea continuității competenței;

c) efectuarea periodică de pregătire/instruire recurentă și pentru situații de urgență;

d) asigurarea competenței operaționale la revenirea după perioade de întrerupere a activității;

5.2.2.7. unitatea/unitățile aplică procedurile pentru monitorizarea CTA privind abuzul de substanțe psihoactive și consilierea controlorilor aflați sub medicație;

5.2.2.8. unitatea/unitățile aplică procedurile prin care se împiedică exercitarea prerogativelor de către deținătorul unei licențe atunci când există o degradare a aptitudinii medicale ori atunci când deținătorul se găsește sub influența unei substanțe psihoactive care l-ar putea face incapabil să exercite aceste prerogative în mod sigur și corespunzător.

5.2.2.9. NSA a siguranței în aviația civilă este înștiințată atunci când:

a) competența unui CTA este pusă la îndoială³⁾; ori

b) un CTA nu mai este considerat competent să furnizeze serviciul ATC corespunzător unei calificări valabile; ori

c) un CTA sau un CTA stagiar a fost evaluat ca necorespunzător din punct de vedere medical pentru a furniza un serviciu ATC;

d) un instructor OJT nu mai este considerat competent să efectueze instruire în regim operațional;

5.2.2.10. un CTA a cărui competență este pusă la îndoială se conformează la unitatea/unitățile proprie/propriei oricărui

³⁾ Vezi definiția.

cerințe ce îi sunt impuse de NSA a siguranței zborului în aviația civilă;

5.2.2.11. atunci când un CTA nu mai satisface procedura privind menținerea competenței, unitatea dispune măsuri corespunzătoare și informează fără întârziere NSA a siguranței zborului în aviația civilă;

5.2.2.12. procesul prin care se evaluează competența este temeinic documentat și indică metoda prin care competența va fi apreciată, aceasta realizându-se fie prin evaluare continuă, fie prin examinare, ori printr-o combinație a celor două metode.

5.2.2.13. În cazurile în care NSA a siguranței zborului în aviația civilă a luat măsura ori se presupune că va lua măsura suspendării, revocării sau modificării unei licențe și/sau a calificării/calificărilor asociată/asociate și/sau a autorizărilor speciale asociate licenței/calificărilor, CTA în cauză nu mai este planificat de către unitatea respectivă la o poziție de lucru operațională fără o supraveghere corespunzătoare;

5.2.2.14. Licența poate fi revocată și în caz de neglijență gravă sau abuz.

5.2.3. Cerințe aplicate de către personal în mod individual

5.2.3.1. CTA licențiat/certificat

Un CTA licențiat/certificat se asigură că:

a) deține calificarea/calificările, autorizația/autorizațiile de unitate, precum și autorizația/autorizațiile asociată/asociate licenței și/sau calificărilor, valabile, corespunzătoare serviciului/serviciilor ATC pe care le furnizează;

b) se conformează cu schema procedurală de evaluare (asigurare) a competenței aplicată de unitate și este competent să furnizeze serviciile ATC menționate în licența sa;

c) se conformează oricăror condiții care pot fi solicitate de NSA a siguranței zborului în aviația civilă atunci când competența sa este pusă la îndoială;

d) deține un certificat medical valabil, de clasă corespunzătoare;

e) informează⁴⁾ conducerea unității atunci când nu mai este apt din punct de vedere medical să furnizeze serviciul ATC;

f) nu furnizează servicii ATC atât timp cât se găsește sub influența unor substanțe psihoactive;

g) nu exercită prerogativele conferite de licența deținută atunci când are loc o degradare a aptitudinii medicale care l-ar putea face incapabil să exercite aceste prerogative în mod sigur și corespunzător.

5.2.3.2. CTA stagiar

Un CTA stagiar se asigură că:

a) deține o licență valabilă de CTA stagiar;

b) se conformează schemei procedurale de evaluare a competenței, aplicată de unitate, și este competent pentru a fi instruit în trafic real (OJT);

c) deține certificat medical valabil, de clasă corespunzătoare;

d) informează conducerea unității atunci când devine inapt din punct de vedere medical să furnizeze servicii ATC;

e) nu participă la instruire OJT atât timp cât se găsește sub influența unor substanțe psihoactive;

f) nu participă la instruire OJT atât timp cât starea sa de sănătate este degradată sau cât timp se află sub influența oricăror substanțe psihoactive, ceea ce l-ar putea face să nu își mai poată exercita prerogativele în mod sigur și corespunzător.

5.2.4. Sancțiuni

În cazul nerespectării prevederilor prezentului ordin, licența de CTA și/sau certificatul emis pentru organizațiile de pregătire pot fi restricționate sau suspendate, după caz, până la remedierea neconformităților, în condițiile prevăzute de procedurile elaborate în aplicarea prezentei reglementări. În acest sens, NSA a siguranței zborului în aviația civilă prezintă Ministerului Transportului, în cel mai scurt timp de la intrarea în vigoare a acestei reglementări, normele privind sancțiunile aplicabile, spre a putea fi comunicate Comisiei Europene.

6. ANEXE LA RACR-LCTA

Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezenta reglementare.

⁴⁾ Cerințele paragrafului 5.2.3.1 lit. e), f) și g) se aplică, de asemenea, cerințelor mai generale prevăzute la paragraful 5.1.3 lit. b).

*ANEXA Nr. 1
la reglementare*

SPECIFICAȚII APLICABILE LICENȚELOR

Licențele eliberate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în temeiul reglementării sunt conforme cu următoarele specificații:

1. Informații

1.1. Următoarele informații sunt înscrise pe licență, indicându-se printr-un asterisc elementele care trebuie traduse în limba engleză:

a) *numele statului sau al autorității care eliberează licența (înscris cu caractere îngroșate);

b) *titlul licenței (înscris cu caractere foarte îngroșate);

c) seria licenței, cu cifre arabe, atribuită de autoritatea care eliberează licența;

d) numele complet al titularului (și cu litere romane, în cazul în care limba națională folosește un alfabet diferit de alfabetul roman);

e) data nașterii;

f) cetățenia titularului;

g) semnătura titularului;

h) *certificare privind competența și autorizarea titularului pentru exercitarea drepturilor/atribuțiilor corespunzătoare licenței, care să indice:

(i) calificările, autorizările asociate calificărilor, competențele lingvistice, autorizările asociate licenței de instructor și autorizările de unitate;

(ii) datele la care au fost eliberate pentru prima dată;

(iii) datele expirării termenului lor de valabilitate.

i) semnătura funcționarului care eliberează licența și data eliberării;

j) ștampila sau sigiliul autorității care eliberează licența.

1.2. Licența este însoțită de un certificat medical valabil.

2. Material

Este utilizată hârtie de cea mai bună calitate sau un alt material adecvat, iar elementele menționate la pct. 1 sunt clar vizibile.

3. Culoare

3.1. În cazul în care pentru toate licențele personalului aeronautic civil eliberate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene se folosește material de aceeași culoare, această culoare este albul.

3.2. În cazul în care licențele personalului aeronautic civil eliberate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene conțin marcaje de culoare distincte, culoarea folosită pentru licențele de CTA este galbenul.

Detalii privind formatul licenței de CTA se regăsesc în procedurile de aplicare a prezentei reglementări emise de NSA.

CERINȚE PRIVIND PREGĂTIREA PERSONALULUI CTA**PARTEA A****Cerințele privind pregătirea inițială pentru CTA**

În completarea cerinței prevăzute la paragraful 5.2.1.16 din reglementare, pregătirea inițială garantează că toți CTA stagiați respectă cel puțin obiectivele de pregătire de bază și de dobândire a calificărilor enunțate în „Guidelines for air traffic controller Common Core Content Initial Training” („Material de îndrumare privind cerințele comune de pregătire de bază pentru pregătirea inițială a controlorilor de trafic aerian”) emise de EUROCONTROL, ediția din 10 decembrie 2004, cu amendamentele ulterioare, astfel încât CTA să fie capabili să gestioneze traficul aerian într-un mod sigur, rapid și eficient.

Pregătirea inițială va acoperi următoarele subiecte: legislația în domeniul aviației, managementul traficului aerian, inclusiv proceduri în materie de cooperare civilo-militară, meteorologie, navigație, aeronave și principii de zbor, inclusiv o bună înțelegere între CTA și pilot, factori umani, echipamente și sisteme, mediu profesional, siguranță și cultura siguranței, sisteme de management al siguranței, situații neobișnuite/de urgență, sisteme degradate, cunoștințe lingvistice, inclusiv frazeologie radiotelefonică.

Aceste discipline vor fi predate astfel încât să pregătească candidații pentru diferite tipuri de ATS și să accentueze aspectele privind siguranța. Pregătirea inițială va consta în cursuri practice și teoretice, inclusiv pregătire la simulator, iar durata acestora se va stabili în planurile de pregătire inițială aprobate. Competențele dobândite garantează că respectivul candidat poate fi considerat competent pentru a gestiona situații de trafic complex și dens, facilitând astfel trecerea la pregătirea în cadrul unității. Competența candidatului după pregătirea inițială este evaluată prin examene corespunzătoare sau printr-un sistem de evaluare continuă.

PARTEA B**Cerințe în materie de pregătire în cadrul unității pentru CTA**

Planurile de pregătire în cadrul unității prezintă în detaliu etapele și durata acestora, necesare pentru a permite punerea în aplicare a procedurilor locale la nivelul unității de trafic sub supravegherea unui instructor de pregătire practică. Planul aprobat conține indicații privind toate elementele sistemului de

evaluare a competențelor, inclusiv modalități de lucru, evaluarea progreselor înregistrate și examene, împreună cu procedurile de notificare a NSA. Pregătirea în cadrul unității poate include unele elemente ale pregătirii inițiale, specifice condițiilor naționale.

Durata pregătirii în cadrul unității se stabilește prin planul de pregătire la nivelul unității. Competențele solicitate vor fi evaluate prin examenele corespunzătoare sau printr-un sistem de evaluare continuă, de către examinatori sau evaluatori autorizați, care vor fi obiectivi și imparțiali. În acest scop, NSA a siguranței zborului în aviația civilă pune în aplicare mecanisme adecvate de contestare, pentru a asigura un tratament echitabil al candidaților.

PARTEA C**Cerințe privind pregătirea continuă pentru CTA**

Valabilitatea calificărilor și atestărilor înscrise pe licențele CTA va fi menținută printr-o pregătire continuă autorizată, care constă în pregătirea necesară pentru a menține competențele CTA, cursuri de pregătire recurentă, pregătire pentru situații de urgență și, dacă este necesar, pregătirea competențelor lingvistice.

Pregătirea continuă constă în cursuri teoretice și practice, precum și pregătire la simulator. În acest scop, organismul de pregătire stabilește schemele/programele de competență la nivelul unității, care prezintă în detaliu procesele, resursele umane și durata necesare pentru asigurarea pregătirii continue corespunzătoare și pentru verificarea competențelor. Aceste programe/scheme vor fi revizuite și aprobate cel puțin o dată la 3 ani. Durata pregătirii continue se stabilește în conformitate cu necesitățile operaționale ale CTA care lucrează în unitate, în special avându-se în vedere modificările realizate sau planificate ale procedurilor ori echipamentelor sau având în vedere cerințele generale în materie de management al siguranței.

Schema de menținere a competenței fiecărui CTA este evaluată în mod corespunzător cel puțin o dată la 3 ani. Furnizorul de SNA asigură aplicarea mecanismelor pentru a garanta tratamentul echitabil al titularilor de licență pentru care nu poate fi prelungită valabilitatea autorizărilor.

CERINȚE ÎN MATERIE DE COMPETENȚE LINGVISTICE

Cerințele în materie de competențe lingvistice, prevăzute la paragraful 5.2.1.8 din reglementare, se aplică în cazul utilizării atât a expresiilor convenționale, cât și a limbajului clar. Pentru respectarea cerințelor în materie de competențe lingvistice, candidatul sau titularul unei licențe este evaluat și demonstrează cunoștințe cel puțin la nivelul operațional (nivelul 4) din grila de evaluare a competențelor lingvistice cuprinse în tabelul de mai jos.

Vorbitorii competenți:

a) să comunice eficient atât în situațiile de comunicare în care interlocutorul nu este prezent (numai prin voce: telefon/radiotelefon), cât și în prezența interlocutorului;

b) să comunice pe teme comune, concrete și de natură profesională, cu acuratețe și claritate;

c) să folosească strategiile de comunicare corespunzătoare pentru a schimba mesaje și pentru a recunoaște și a rezolva neînțelegerile (de exemplu, să verifice, să confirme sau să clarifice informațiile) într-un context general sau profesional;

d) să trateze cu succes și cu o relativă ușurință dificultățile lingvistice prezentate de o complicație sau de o conjunctură neașteptată care intervine în contextul unei situații profesionale de rutină sau al unei sarcini de comunicare cu care este în general familiar; precum și

e) să utilizeze un dialect sau accent care să fie inteligibil pentru comunitatea aeronautică.

Grila de evaluare a competențelor lingvistice: nivelurile „expert”, „avansat” și „operațional”

Nivel	Pronunție Folosește un dialect și/sau accent inteligibil pentru comunitatea aeronautică	Structură Structurile gramaticale relevante și construcția propozițiilor sunt determinate de funcții lingvistice adaptate sarcinii	Vocabular	Fluență	Înțelegere	Interacțiune
Expert 6	Pronunția, accentul, ritmul și intonația, cu toate că pot fi influențate de prima limbă sau de o variantă regională, nu afectează aproape niciodată ușurința înțelegerii.	Atât structurile gramaticale de bază, cât și cele complexe, precum și construcția propozițiilor sunt bine stăpânite, fără excepție.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt suficiente pentru a comunica eficient pe o varietate de subiecte familiare și nefamiliare. Vocabularul este idiomatic, nuanțat și sensibil la registrul stilistic.	Capabil să vorbească fluent, natural, fără eforturi. Variaza gradul de fluență al discursului pentru a obține efecte stilistice, de exemplu pentru a accentua un anumit aspect. Folosește în mod spontan și corect marcatori și conectori ai discursului.	Înțelegerea este exactă în mod constant în aproape toate contextele și include înțelegerea subtilităților lingvistice și culturale.	Interacționează cu ușurință în aproape orice situație. Este sensibil la replici verbale și non-verbale și răspunde la acestea în mod corespunzător.
Avansat 5	Pronunția, accentul, ritmul și intonația, deși influențate de prima limbă sau de o variantă regională, afectează rareori ușurința înțelegerii.	Structurile gramaticale de bază și construcția propozițiilor sunt bine stăpânite, fără excepție. Structurile complexe sunt formulate însă cu greșeli, care uneori afectează înțelesul.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt, în general, suficiente pentru a comunica eficient pe teme comune, concrete și de natură profesională. Parafrazează cu succes și în mod constant. Vocabularul este uneori idiomatic.	Capabil să vorbească îndelung cu relativă ușurință pe teme familiare, însă nu poate varia gradul de fluență al discursului pentru a obține efecte stilistice. Poate folosi în mod adecvat marcatori sau conectori ai discursului.	Înțelegere exactă pe teme comune, concrete și de natură profesională și aproape exactă atunci când vorbitorul este confruntat cu o complicație lingvistică sau cu o conjunctură neașteptată. Poate înțelege o varietate de discursuri (dialect și/sau accent) sau registre stilistice.	Răspunsurile sunt imediate, corespunzătoare și informative. Gestionează relația vorbitor/ascultător în mod eficient.
Operațional 4	Pronunția, accentul, ritmul și intonația sunt influențate de prima limbă sau de o variantă regională, însă doar ocazional afectează ușurința înțelegerii.	Structurile gramaticale de bază și construcția propozițiilor sunt utilizate în mod creativ și sunt în general bine controlate. Pot apărea greșeli, în special în situații neobișnuite sau neașteptate, însă înțelesul este rareori afectat.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt, în general, suficiente pentru a comunica eficient pe teme comune, concrete și de natură profesională. În mod frecvent, poate să parafrazeze atunci când nu stăpânește vocabularul în situații neobișnuite sau neașteptate.	Formulează enunțuri într-un ritm adecvat. Ocazional se pot înregistra pierderi de fluență la tranziția de la discursul repetat sau standard la o interacțiune spontană, însă aceste situații nu împiedică realizarea efectivă a comunicării. Poate folosi în mod adecvat marcatori sau conectori ai discursului. Cuvintele de umplutură nu distrag atenția.	Înțelegere destul de exactă pe teme comune, concrete și de natură profesională atunci când accentul sau complexitatea discursului sunt suficiente de inteligibile pentru o comunitate internațională de utilizatori. Atunci când vorbitorul este confruntat cu o complicație lingvistică sau o conjunctură neașteptată, înțelegerea poate fi mai greoaie sau poate necesita strategii de clarificare.	Răspunsurile sunt, în general, imediate, corespunzătoare și informative. Inițiază și întreține schimburile de informații chiar și atunci când se confruntă cu o conjunctură neașteptată. Se descurcă satisfăcător în situații de aparentă neînțelegere, verificând, confirmând sau clarificând situația.

Nivel	Pronunție Folosește un dialect și/sau accent inteligibil pentru comunitatea aeronautică	Structură Structurile gramaticale relevante și construcția propozițiilor sunt determinate de funcții lingvistice adaptate sarcinii	Vocabular	Fluență	Înțelegere	Interacțiune
Pre-operational 3	Pronunția, accentul, ritmul și intonația sunt influențate de prima limbă sau de o variantă regională și afectează în mod frecvent ușurința înțelegerii.	Structurile gramaticale de bază și construcția propozițiilor asociate unor situații previzibile nu sunt întotdeauna bine controlate. Greșelile afectează deseori înțelesul.	Bogăția și acuratețea vocabularului sunt deseori suficiente pentru a comunica pe teme comune, concrete sau de natură profesională, însă este limitat, iar alegerea cuvintelor este deseori inadecvată. În mod frecvent nu este capabil să parafrazeze atunci când nu stăpânește vocabularul.	Formulează enunțuri, însă formularea și pauzele sunt de multe ori nepotrivite. Ezitățile sau ritmul lent de prelucrare a limbajului pot împiedica realizarea efectivă a comunicării. Cuvintele de umplutură distrag uneori atenția.	Înțelegere destul de exactă pe teme comune, concrete și de natură profesională atunci când accentul sau complexitatea discursului este suficient de inteligibilă pentru comunitatea internațională de utilizatori. Este posibil să nu înțeleagă o complicație lingvistică sau o conjunctură neașteptată.	Răspunsurile sunt uneori imediate, corespunzătoare și informative. Poate iniția și întreține schimburile de informații cu o relativă ușurință pe teme familiare și în situații predictibile. În general nu se descurcă în schimbări de situație neașteptate.
Elementar 2	Pronunția, accentul, ritmul și intonația sunt puternic influențate de prima limbă sau de o variantă regională și, de obicei, afectează ușurința înțelegerii.	Stăpânește doar câteva structuri gramaticale și construcții simple, memorate.	Vocabular limitat, constând doar în cuvinte izolate și propoziții memorate.	Poate formula doar enunțuri foarte scurte, izolate, memorate, cu pauze frecvente și o folosire deranjantă a cuvintelor de umplutură pentru a căuta expresii și pentru a articula cuvinte mai puțin familiare.	Înțelegerea se limitează la propoziții izolate, memorate, atunci când sunt articulate distinct și lent.	Timpul de răspuns este mare și de multe ori răspunsul nu este corespunzător. Interacțiunea se limitează la schimburi simple, de rutină.
Pre-elementar 1	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar	Performanțe la un nivel inferior nivelului elementar

*ANEXA Nr. 4
la reglementare*

CERINȚE

anexate certificatului emis pentru organizațiile de pregătire

1. Respectarea cerințelor menționate la paragraful 5.2.1.18 din reglementare este demonstrată prin dovezi care probează faptul că organizațiile de pregătire dispun de personalul și dotările corespunzătoare și funcționează într-un mediu adecvat pentru furnizarea serviciilor de pregătire necesare obținerii sau menținerii licențelor de CTA stagiar sau a licențelor de CTA. În mod special, organizațiile de pregătire trebuie:

a) să dispună de o structură administrativă eficientă și de personal suficient cu calificările corespunzătoare și experiența necesară pentru a furniza serviciile de pregătire în conformitate cu standardele stabilite de reglementare;

b) să dispună de posibilitățile necesare, de echipamentul și dotările adecvate pentru tipul de servicii de pregătire furnizate;

c) să prezinte metodologia pe care o vor aplica pentru a stabili detaliile privind conținutul, organizarea și durata cursurilor de pregătire, planurile de pregătire în cadrul unității și programele privind asigurarea competenței la nivelul unității; aceasta include modul în care vor fi organizate examinările sau evaluările. În cazul examinărilor privind pregătirea inițială, inclusiv pregătirea la simulator, calificările examinerilor sunt prezentate în detaliu;

d) să facă dovada sistemului de asigurare a calității pus în aplicare pentru a monitoriza conformitatea și adecvarea sistemelor și procedurilor care asigură faptul că serviciile de pregătire furnizate respectă standardele stabilite de reglementare;

e) să demonstreze că există fonduri suficiente pentru a organiza cursurile de pregătire în conformitate cu standardele stabilite prin reglementare și că activitățile se desfășoară în mod corespunzător în conformitate cu tipul de formare furnizat.

2. Certificatele precizează:

- a) NSA care eliberează certificatul;
- b) numele și adresa organizației de pregătire;
- c) tipul de servicii certificate;
- d) o declarație privind respectarea de către candidat a cerințelor definite la pct. 1;
- e) data eliberării și termenul de valabilitate ale certificatului.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

pentru aprobarea Normelor specifice privind componența și modul de lucru ale comisiei de evaluare, termenele de realizare a licitațiilor, precum și procedura de soluționare a contestațiilor pentru licitațiile având ca obiect închirierea secțiilor de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile

În temeiul art. 15 alin. (2) din anexa nr. 1 „Condiții de închiriere de către Compania Națională de Căi Ferate «C.F.R.» — S.A. a unor părți din infrastructura feroviară neinteroperabilă, precum și de gestionare a acestora”, la Hotărârea Guvernului nr. 1.409/2007 pentru aprobarea Condițiilor de închiriere de către Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. a unor părți din infrastructura feroviară neinteroperabilă, precum și de gestionare a acestora și al art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 367/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările ulterioare,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele specifice privind componența și modul de lucru ale comisiei de evaluare, termenele de realizare a licitațiilor, precum și procedura de soluționare a contestațiilor pentru licitațiile având ca obiect închirierea secțiilor de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Licitațiile pentru atribuirea contractelor de închiriere a secțiilor de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile și a activităților aferente se vor organiza de către Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., prin Bursa Română de Mărfuri.

Art. 3. — Comisia de evaluare se stabilește prin ordin al ministrului transporturilor.

Art. 4. — Comisia de evaluare analizează documentațiile depuse de ofertanți și hotărăște în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.409/2007 pentru aprobarea Condițiilor de închiriere de către Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. a unor părți din infrastructura feroviară neinteroperabilă, precum și de gestionare a acestora.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor,
Septimiu Buzașu,
secretar de stat

București, 10 iulie 2008.
Nr. 878.

ANEXĂ

NORME SPECIFICE

privind componența și modul de lucru ale comisiei de evaluare, termenele de realizare a licitațiilor, precum și procedura de soluționare a contestațiilor pentru licitațiile având ca obiect închirierea secțiilor de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile

Art. 1. — (1) Prezentele norme stabilesc componența și modul de lucru ale comisiei de evaluare, termenele de realizare a licitațiilor, precum și procedura de soluționare a contestațiilor pentru licitațiile ce vor fi organizate de Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., prin Bursa Română de Mărfuri,

pentru închirierea secțiilor de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile.

(2) Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. va elabora caietele de sarcini în vederea desfășurării licitației conform prevederilor legale.

Art. 2. — (1) Comisia de evaluare este compusă din 12 membri, astfel:

— președinte — un reprezentant al Bursei Române de Mărfuri;

— membru — un reprezentant al Direcției generale infrastructură și transport feroviar din cadrul Ministerului Transporturilor;

— membru — un reprezentant al Direcției generale economică și buget din cadrul Ministerului Transporturilor;

— membru — un reprezentant al Direcției generale investiții, achiziții și concesiuni din cadrul Ministerului Transporturilor;

— membru — un reprezentant al Direcției generale activități patrimoniale și administrative din cadrul Ministerului Transporturilor;

— membru — un reprezentant al Autorității Feroviare Române;

— membru — un reprezentant al Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A.;

— membru — un reprezentant al Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A.;

— membru — un reprezentant al Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A.;

— membru — un reprezentant al Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A.;

— membru — un reprezentant al Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A.;

— secretar fără drept de vot — un reprezentant al Bursei Române de Mărfuri.

(2) Pentru asigurarea fără disfuncționalități a activității comisiei de evaluare se va nominaliza obligatoriu pentru fiecare membru al comisiei de evaluare un membru de rezervă. În cazul în care la o ședință a comisiei de evaluare vreun membru nu poate participa din motive întemeiate, acesta va fi înlocuit cu un membru de rezervă, până la adjudecarea obiectului licitației respective.

Art. 3. — (1) Comisia de evaluare își va desfășura activitatea pentru toate licitațiile deschise cu strigare ce se vor organiza în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1.409/2007 pentru aprobarea Condițiilor de închiriere de către Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. a unor părți din infrastructura feroviară neinteroperabilă, precum și de gestionare a acestora.

(2) Membrii comisiei de evaluare și membrii de rezervă se vor numi prin ordin al ministrului transporturilor.

Art. 4. — Membrii comisiei de evaluare au obligația de a păstra confidențialitatea asupra datelor cuprinse în documentele depuse de ofertanți și au următoarele atribuții:

— verificarea eligibilității, înregistrării și a îndeplinirii criteriilor referitoare la capacitatea tehnică și economico-financiară de către candidați/ofertanți;

— deschiderea, examinarea și evaluarea ofertelor;

— stabilirea ofertei câștigătoare;

— soluționarea contestațiilor.

Art. 5. — (1) Licitația deschisă cu strigare se va desfășura în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.409/2007.

(2) Pentru secțiile de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile la care nu se pot adjudeca contracte de închiriere, procedura de licitație se va relua în termen de 30 de zile.

Art. 6. — (1) Persoanele juridice care depun oferte și participă la licitațiile având ca obiect preluarea prin închiriere a secțiilor de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile pot depune, atunci când se consideră îndreptățite, contestație la Bursa Română de Mărfuri în termen de 5 zile de la adjudecarea licitației.

(2) Contestațiile depuse se soluționează de comisia de evaluare în termen de 5 zile de la data primirii contestației.

Art. 7. — Membrii comisiei de evaluare vor duce la îndeplinire prevederile prezentelor norme.

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA a III-a

HOTĂRÂREA

din 20 decembrie 2007

În Cauza Iosif și alții împotriva României

(Cererea nr. 10.443/03)

Strasbourg

În Cauza Iosif și alții împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), statuând în cadrul unei camere formate din: domnii B.M. Zupančič, președinte, C. Bîrsan, doamna A. Gyulumyan, domnii E. Myjer, David Thór Björgvinsson, doamnele I. Ziemele, I. Berro-Lefèvre, judecători, și domnul S. Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 29 noiembrie 2007, pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 10.443/03) stat, domnul Aurel Iosif și doamnele Doina-Maria Iosif și Daliana-Magdalena Boboșilă-Iosif (*reclamanții*) au sesizat Curtea la data

de 13 februarie 2003 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Ei sunt reprezentați în fața Curții de domnul I. Olteanu, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul său, doamna B. Ramașcanu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La data de 21 noiembrie 2005 Curtea a decis să comunice cererea Guvernului. Invocând prevederile art. 29 § 3, ea a decis să analizeze în același timp admisibilitatea și temeinicia cauzei.

4. La data de 19 octombrie 2006 camera a respins cererea reclamantilor de a ține o audiere.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamanții s-au născut în 1938, 1942 și, respectiv, 1969 și locuiesc la București. Primii doi reclamanți, soți, sunt părinții celei de-a treia reclamante.

A. Geneza cauzei

6. La data de 26 mai 1995 reclamanții au semnat o convenție de ipotecă pe casa lor de vacanță (*bunul*) cu banca B. (*banca*), persoană juridică de drept public, constituind o garanție pentru o parte dintr-un credit acordat de bancă unui terț. Bunul a fost evaluat la 215.699.000 lei românești vechi (ROL). Reclamanții s-au obligat să nu înstrăineze bunul fără acordul scris al băncii.

7. La o dată neprecizată banca și terțul au semnat o convenție de modificare a obiectului și scadenței contractului de credit inițial, fără a-i informa pe reclamanți despre aceasta.

8. În urma lichidării judiciare a băncii, toate creanțele acesteia au fost transmise, la data de 21 iulie 1999, Autorității pentru Valorificarea Activelor Bancare (AVAB), o instituție publică specializată în recuperarea creanțelor statului.

9. La data de 18 septembrie 2001 AVAB i-a somat pe reclamanți să plătească creditul.

B. Acțiunea în anularea ipotecii

10. În cursul anului 2002 reclamanții au sesizat Curtea de Apel București cu o acțiune împotriva AVAB, în vederea anulării ipotecii. Ei au arătat că contractul de ipotecă era nul din cauza modificării esențiale a contractului de credit, modificare cu care nu au fost de acord, și că dreptul de a cere executarea silită a ipotecii era prescris.

11. La data de 19 martie 2002 Curtea de Apel București a recalificat acțiunea în contestație la executare și, în conformitate cu art. 25 alin. 1 din Ordonanța de urgență nr. 51/1998, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 409/2001, a dispus ca reclamanții să plătească o cauțiune în valoare de 3.867.331.000 ROL, reprezentând 20% din totalul creditului garantat parțial de către ei.

12. Prin Decizia din data de 9 aprilie 2002, Curtea de Apel București a constatat că reclamanții nu au plătit suma menționată mai sus și a respins acțiunea fără a judeca fondul cauzei.

13. Reclamanții au formulat recurs în fața Curții Supreme de Justiție. Ei s-au plâns de faptul că Curtea de Apel București nu a respectat principiul conform căruia părțile sunt cele care determină cadrul procesului, întrucât le-a recalificat acțiunea în contestație la executare. De asemenea, ei au arătat că Curtea de Apel nu și-a motivat decizia și că nu le-a analizat capetele de cerere.

14. Mai mult, ei au ridicat o excepție de neconstituționalitate a art. 25 alin. 1 menționat mai sus și au solicitat Curții Supreme să suspende judecarea pe fond și să trimită dosarul la Curtea Constituțională. Ei au apreciat că, în ipoteza în care contestația la executare era introdusă de garant pentru o parte din creanță, calculul cauțiunii în funcție de valoarea totală a creanței și nu în funcție de valoarea garanției era contrar principiilor constituționale ale protecției proprietății private și liberului acces la justiție. O astfel de metodă de calcul avea drept consecință obligația de a plăti o cauțiune mai mare decât valoarea bunului ce făcea obiectul executării.

15. Prin Decizia din data de 5 noiembrie 2002, Curtea Supremă a respins recursul reclamantilor. Instanța a refuzat să suspende judecarea pe fond și trimiterea dosarului la Curtea Constituțională, pe motivul că excepția de neconstituționalitate se referea în realitate la interpretarea și aplicarea textului de lege și nu la conformitatea sa cu Constituția. Ea a statuat că reclamanții sunt obligați să plătească cauțiunea deoarece anularea ipotecii ar fi avut ca efect imposibilitatea pentru AVAB de a proceda la executarea silită a garanției. De asemenea, ea a apreciat că nu putea să statueze pe fondul cauzei din cauza neplății cauțiunii.

16. Prin Decizia din data de 12 iunie 2003, Curtea Supremă a respins cererea reclamantilor de revizuire a deciziei din data de 5 noiembrie 2002.

C. Executarea silită a garanției

17. La data de 22 ianuarie 1999 banca a solicitat Tribunalului București deschiderea procedurii de reorganizare judiciară împotriva terțului, considerând că acesta din urmă se află în încetare de plăți. Reclamanții nu au fost parte în această procedură.

18. Prin Decizia din data de 29 septembrie 1999, Tribunalul București a constatat că dreptul de a solicita executarea silită a contractului de credit era prescris și, prin urmare, a respins cererea băncii.

19. Prin Decizia din data de 29 aprilie 2002, același tribunal a respins ca tardivă cererea în revizuire introdusă de AVAB împotriva acestei decizii.

20. Prin Decizia din data de 14 noiembrie 2002, Curtea de Apel București a admis recursul introdus de AVAB împotriva Deciziei din data de 29 aprilie 2002, a constatat că dreptul de a solicita executarea silită a contractului de credit nu era prescris și a trimis dosarul la Tribunalul București pentru examinarea fondului cauzei.

21. Prin Adresa din data de 7 decembrie 2002, AVAB i-a informat pe reclamanți că imobilul lor va fi vândut la licitație și că anunțul vânzării a fost publicat în 3 zile.

22. La o dată neprecizată reclamanții au sesizat Curtea de Apel București cu o contestație la executare. Curtea de Apel București le-a solicitat să plătească o cauțiune în temeiul art. 83 alin. 1 (fostul art. 25 alin. 1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998. Față de această cerere, reclamanții s-au opus și au ridicat o excepție de neconstituționalitate a dispoziției în cauză.

23. Prin adresele din 27 ianuarie și 14 februarie 2003, AVAB i-a informat din nou pe reclamanți că imobilul lor va fi vândut la licitație și că anunțul vânzării a fost publicat în 3 zile.

24. La data de 5 martie 2003 bunul reclamantilor a fost vândut pentru suma de 44.779 dolari americani (USD), adică echivalentul a 1.495.005.014 ROL.

25. La data de 8 aprilie 2003 AVAB le-a solicitat reclamantilor să predea imobilului adjudecatului.

26. La data de 13 mai 2003 Curtea de Apel București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate menționată mai sus.

27. Prin Decizia din data de 30 septembrie 2003, Curtea Constituțională a respins excepția, reținând că s-a pronunțat deja asupra aceleiași excepții ridicate în alte cauze și că motivele pe care le-a expus acolo rămân valabile și în speță.

28. La o dată neprecizată, Curtea de Apel București a respins contestația la executare a reclamanților din cauza neplății cauțiunii.

II. Dreptul și practica internă pertinente

A. **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51 din 15 decembrie 1998 privind recuperarea anumitor active ale băncilor, modificată prin Legea nr. 409 din 17 iulie 2001**

ARTICOLUL 25

„(1) Debitorii pot contesta în justiție măsurile dispuse de AVAB potrivit prezentei ordonanțe de urgență și pot face contestație la executare numai după depunerea unei cauțiuni egale cu 20% din valoarea activului bancar supus valorificării.

(2) Dovada privind plata cauțiunii prevăzute la alin. (1) va însoți în mod obligatoriu contestația debitorului fără care aceasta nu va putea fi înregistrată (...).”

29. În urma modificărilor legislative ulterioare, art. 25 alin. 1 a devenit art. 83 alin. 1.

B. **Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în redactarea sa de la momentul respectiv**

ARTICOLUL 2

„(1) Curtea Constituțională asigură controlul constituționalității legilor (...) și a ordonanțelor Guvernului.

(...)

(3) (...) Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției.”

(...)

ARTICOLUL 23

„(1) Curtea Constituțională hotărăște asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe (...) în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei.

(2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanța de judecată.

(3) Nu pot face obiectul excepției (...) prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

(4) Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere (...).

(5) Pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate judecarea cauzei se suspendă.

(6) Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța o respinge printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională.”

C. **Decizia nr. 39 din 29 ianuarie 2004 a Curții Constituționale**

30. Prin această decizie, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 83 alin. 1 din ordonanța menționată mai sus. Prevederile relevante din decizie sunt următoarele:

„Drept urmare, deși rațiunile în considerarea cărora legiuitorul a instituit exigența plății unei cauțiuni, constând în preocuparea de a restrânge posibilitatea exercitării cu rea-credință a contestației la executare, în scop exclusiv dilatoriu, nu pot fi minimalizate și, cu atât mai puțin, negate, determinarea apriorică și imperativă a cuantumului cauțiunii, stabilirea acestuia la 20% din valoarea activului bancar supus valorificării, cât și, mai ales, convertirea neplății sale într-un fine de neprimire a contestației la executare sunt excesive și, prin aceasta, îngădesc în mod nepermis accesul liber la justiție. Astfel, în măsura în care cuantumul sumei datorate este deosebit de important, ceea ce îl pune pe debitor în imposibilitate de a achita cauțiunea impusă de lege, acesta este lipsit de dreptul de a formula contestație la executare și de a repune în discuție respectivul cuantum, chiar dacă, prin ipoteză, nu datorează în realitate suma la care a fost impus (...).

Față de cele de mai sus (...), Curtea [constituțională], în numele legii, admite excepția de neconstituționalitate (...) și constată că dispozițiile art. 83 alin. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 (...) sunt neconstituționale.”

D. **Codul de procedură civilă**

ARTICOLUL 322

„Revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri dată de o instanță de recurs atunci când evoca fondul, se poate cere în următoarele cazuri:

(9) Dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.”

ÎN DREPT

I. **Asupra pretinzelor încălcări ale art. 6 § 1 din Convenție**

31. Din perspectiva art. 6 § 1 din Convenție, reclamanții formulează următoarele două capete de cerere: primul determinat de respingerea acțiunii lor în anularea ipotecii din cauza neplății cauțiunii și al doilea întemeiat pe refuzul Curții Supreme de a trimite cauza în fața Curții Constituționale.

32. Curtea le va analiza separat.

A. **Respingerea acțiunii în anularea ipotecii din cauza neplății cauțiunii**

33. Reclamanții se plâng de faptul că respingerea acțiunii lor în anulare a ipotecii din cauza neplății cauțiunii le-a încălcat dreptul de acces la o instanță așa cum este el garantat de art. 6 § 1 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil (...) a cauzei sale, de către o instanță (...), care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...).”

1. **Asupra admisibilității**

34. Guvernul afirmă că reclamanții nu au invocat lipsa de resurse financiare și că au beneficiat de un termen, care a curs

de la data de 19 martie până la data de 9 aprilie 2002, pentru a plăti cauțiunea.

35. Reclamanții nu au prezentat observații asupra acestui aspect.

36. Curtea reține că argumentul Guvernului se aseamănă cu o excepție întemeiată pe neepuizarea căilor de atac interne, care este strâns legată de esența capătului de cerere întemeiat pe art. 6 § 1 din Convenție, astfel încât este cazul să fie unită cu fondul (vezi, *mutatis mutandis*, *Iorga împotriva României*, nr. 4.227/02, § 29, 25 ianuarie 2007).

37. Pe de altă parte, Curtea constată, în lumina tuturor elementelor aflate în posesia sa, că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Pe de altă parte, ea constată că acesta nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Așadar, el trebuie declarat admisibil.

2. **Asupra fondului**

a) Argumentele părților

38. Guvernul reamintește că interesul unei bune administrări a justiției poate necesita impunerea unei restricții financiare la

accesul la o instanță. În acest sens, el citează cauzele *Kreuz împotriva Poloniei* (nr. 28.249/95, CEDO 2001—VI, § 54) și *Tolstoy-Miloslavsky împotriva Regatului Unit* (13 iulie 1995, seria A nr. 316-B, pp. 80—81, §§ 61 și următoarele).

39. El consideră că obligația de a plăti o cauțiune constituie o ingerință admisă în dreptul de acces la o instanță, având în vedere că ea este prevăzută de lege (și anume art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998), că ea urmărește scopuri legitime, urmărind să garanteze celeritatea procedurii de executare silită și să protejeze creditorul împotriva relei-credințe a debitorului și că este proporțională cu aceste scopuri.

40. Guvernul observă că actul normativ în cauză reglementa o procedură specială având ca obiect recuperarea anumitor active ale băncilor în care statul era acționar majoritar, în vederea rezolvării dificultăților lor financiare.

41. De asemenea, el subliniază că natura însăși a cauțiunii este cea a unei garanții care, în caz de admitere a contestației, îi este restituită persoanei care a plătit-o.

42. În ceea ce privește suma cauțiunii, Guvernul constată că ea a fost stabilită prin lege, și nu de către instanțe. El adaugă că această sumă nu trebuia să fie derizorie pentru a putea reprezenta o adevărată garanție în exercitarea cu bună-credință a drepturilor procesuale.

43. El observă că, în speță, spre deosebire de Cauza *Kreuz* menționată mai sus, instanțele naționale nu pot modifica suma cauțiunii ținând cont de situația financiară a reclamantilor, în măsura în care această sumă este stabilită prin lege.

44. El constată că hotărârile instanțelor naționale nu au fost arbitrate și că ingerința în dreptul de acces la o instanță era proporțională cu scopurile urmărite, având în vedere și faptul că această cauțiune putea să le fie restituită reclamantilor.

45. Reclamantii contestă argumentele Guvernului.

46. Ei reamintesc că, potrivit jurisprudenței Curții (*De Geouffre de la Pradelle împotriva Franței*, Hotărârea din 16 decembrie 1992, seria A nr. 253B), efectivitatea dreptului de acces la o instanță impune ca exercitarea dreptului în cauză să nu fie împiedicată de existența vreunui obstacol de drept sau de fapt ce ar putea afecta esența însăși a dreptului. Reclamantii observă că obstacolele de fapt cuprind stabilirea unei valori excesive a unei sume care, conform legislației naționale, trebuie achitată pentru exercitarea unei acțiuni în justiție sau a unei căi de atac, dacă partea interesată nu dispune de resurse financiare suficiente (*Ait-Mouhoub împotriva Franței*, 28 octombrie 1998, *Culegere* 1998-VIII).

47. Ei apreciază că ingerința în dreptul lor de acces la o instanță nu era prevăzută de lege, în măsura în care acțiunea lor în anulare a ipotecii era supusă unei taxe de timbru scăzute, în timp ce Curtea de Apel București, recalificând acțiunea în contestație la executare, a făcut astfel aplicabil art. 25 alin. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998. Reclamantii consideră că această prevedere, a cărei neconstituționalitate a fost constatată prin Decizia din data de 29 ianuarie 2004 a Curții Constituționale, nu putea fi considerată lege.

48. În opinia lor, argumentele Guvernului asupra scopului legitim urmărit nu pot fi luate în considerare, în măsura în care creditorul însuși nu fusese diligent în vederea recuperării creanței sale, a cărei prescriere a fost constatată prin Decizia din data de 29 septembrie 1999 a Tribunalului București.

49. În ceea ce privește proporționalitatea ingerinței, ei subliniază că suma excesivă a cauțiunii a constituit un obstacol insurmontabil pentru dreptul lor de acces la o instanță. În acest sens, ei constată că această sumă reprezenta 20% din întreaga creanță și nu din valoarea imobilului ce făcea obiectul ipotecii.

Mai mult, această sumă depășea cu mult valoarea obiectului litigiului, precum și prețul la care imobilul a fost vândut la licitație. Ei subliniază și că Curtea de Apel București a respins o contestație la executare pentru același motiv al neplății cauțiunii.

50. Reclamantii concluzionează că, din cauza valorii sale, cauțiunea nu a reprezentat o garanție, ci, dimpotrivă, o măsură de natură să îi împiedice să se adreseze unei instanțe pentru analizarea cauzei.

b) Aprecierea Curții

51. Curtea reamintește că art. 6 § 1 din Convenție garantează fiecărui individ dreptul ca o instanță să fie sesizată cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, el consacră un „drept la o instanță”, al cărui drept de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât unul dintre aspecte.

52. Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. El se pretează la limitări deoarece, prin însăși natura sa, el impune o reglementare a statului care este liber să aleagă mijloacele pe care le va utiliza în acest scop.

53. În această privință Curtea reamintește că ea nu a exclus niciodată faptul că interesele unei bune administrări a justiției ar putea justifica impunerea unei restricții financiare la accesul unei persoane la o instanță (*Tolstoy-Miloslavsky*, menționată mai sus, pp. 80—81, §§ 61 și următoarele, și *Kreuz*, menționată mai sus, § 59).

54. În ciuda marjei de apreciere de care dispune statul în materie, Curtea subliniază că o limitare a accesului la o instanță nu se împacă cu art. 6 § 1 decât dacă urmărește un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (*Weissman și alții împotriva României*, nr. 63.945/00, 24 mai 2006, § 36).

55. În mod special, în lumina principiului conform căruia Convenția are ca scop să protejeze drepturi nu teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, Curtea reiterează faptul că valoarea cheltuielilor, apreciată în lumina circumstanțelor unei anumite cauze, inclusiv solvabilitatea reclamantului și faza procedurii în care este impusă restricția respectivă sunt factori de luat în seamă la stabilirea împrejurării dacă partea interesată a beneficiat de dreptul său de acces la o instanță sau dacă, din cauza valorii cheltuielilor, accesul la o instanță a fost limitat atât de mult încât dreptul este încălcat în însăși esența sa (*Tolstoy-Miloslavsky*, menționată mai sus, pp. 80—81, §§ 63 și următoarele, *Kreuz*, menționată mai sus, § 60, și *Weissman și alții*, menționată mai sus, § 37).

56. În speță, Curtea observă că neplata sumei de 133.984 euro (EUR) cu titlu de cauțiune pentru introducerea acțiunii a dus la anularea acesteia.

57. Curtea constată încă de la început că suma respectivă, care este fără îndoială foarte mare pentru orice justițiabil de rând, nu era justificată nici de circumstanțele speciale ale cauzei, nici de situația financiară a reclamantilor, ci reprezenta un procent fix, stabilit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998. În aceste condiții, Curtea nu poate fi de acord cu argumentul Guvernului, conform căruia reclamantii nu au invocat lipsa lor de resurse.

58. Ținând cont de mărimea cuantumului cauțiunii, Curtea nu poate subscrie nici la argumentul Guvernului, conform căruia reclamantii au beneficiat de termenul de la 19 martie până la 9 aprilie 2002 pentru a achita cauțiunea.

59. Curtea statuează că suma solicitată din partea reclamantilor pentru a introduce acțiunea era excesivă cu atât mai mult cu cât ea depășea cu mult valoarea la care imobilul fusese evaluat la încheierea contractului de ipotecă, precum și suma obținută în urma vânzării sale la licitație (vezi paragrafele 6 și 24 de mai sus). Ea nu poate specula asupra calificării acțiunii în cauză, nici asupra eventualei restituiri a cauțiunii în caz de admitere a acțiunii.

60. Curtea observă că obligația impusă reclamantilor de a achita o cauțiune extrem de ridicată pentru a putea introduce acțiunea i-a lipsit de posibilitatea de a obține examinarea fondului cauzei și, prin urmare, de dreptul lor de acces la o instanță. Mai mult, ea observă că Curtea Constituțională, sesizată într-o altă cauză cu o excepție de neconstituționalitate a prevederii legale privind stabilirea valorii cauțiunii, a decis că nu era conformă cu Constituția (vezi paragraful 30 de mai sus).

61. Ținând seama de circumstanțele speței și în special de faptul că restricția litigioasă a intervenit în stadiul inițial al procedurii, Curtea apreciază că ea a fost disproporționată și că astfel a adus atingere înseși esenței dreptului de acces la o instanță (vezi, *mutatis mutandis*, *Teltronic-CATV împotriva Poloniei*, nr. 48.140/99, 10 ianuarie 2006).

62. Prin urmare, Curtea a concluzionat că statul nu a păstrat un echilibru just între interesul său de a percepe cheltuieli de judecată, pe de o parte, și interesul reclamantilor de a-și expune pretențiile în fața unei instanțe, pe de altă parte.

63. Prin urmare, Curtea respinge excepția de neepuizare a căilor de atac interne, ridicată de Guvern, și constată că a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție.

B. Refuzul Curții Supreme de a trimite cauza în fața Curții Constituționale

64. Reclamanții apreciază că refuzul Curții Supreme de a trimite cauza în fața Curții Constituționale pentru a statua asupra excepției de neconstituționalitate pe care au ridicat-o este contrar art. 6 § 1 din Convenție.

1. Asupra admisibilității

65. Curtea constată, în lumina tuturor elementelor aflate în posesia sa, că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, Curtea observă că nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, el trebuie declarat admisibil.

2. Asupra fondului

66. Guvernul nu exclude faptul că refuzul unei instanțe naționale, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, de a trimite o cauză în fața unei alte instanțe ar putea aduce atingere dreptului de acces la o instanță, dacă un astfel de refuz are un caracter arbitrar. Totuși, el apreciază că nu acesta este cazul în speță. El consideră că, chiar dacă refuzul Curții Supreme de a trimite cauza în fața Curții Constituționale ar putea fi considerat o ingerință în dreptul reclamantilor la o instanță, această ingerință era prevăzută de lege, urmărea un scop legitim și era proporțională cu acest scop.

67. El arată că, potrivit art. 2 alin. 3 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe asupra modului de interpretare sau aplicare a legii. Or, Curtea Supremă și-a motivat refuzul prin faptul că excepția în cauză se referea la interpretarea și aplicarea textului de lege, și nu la neconstituționalitatea sa. În ceea ce privește scopul legitim urmărit, Guvernul face trimitere la cerința celerității procedurii și la interesul creditorului de a-și recupera creanța. În ceea ce privește proporționalitatea ingerinței, el consideră că decizia Curții Supreme a fost suficient motivată și că, de aceea, nu are un caracter arbitrar.

68. În plus, Guvernul constată că reclamanții au ridicat această excepție într-un alt dosar și că Curtea Constituțională a respins-o prin Decizia din data de 30 septembrie 2003. Așadar, el apreciază că reclamanții au beneficiat de posibilitatea de a li se analiza excepția de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională și că refuzul Curții Supreme de a trimite cauza în fața acestei instanțe nu le-a încălcat dreptul de acces la instanță.

69. Reclamanții contestă argumentul Guvernului. Ei arată că Curtea Supremă, refuzând în mod arbitrar să trimită cauza în fața Curții Constituționale, s-a ridicat ea însăși la rangul de instanță constituțională, săvârșind astfel un abuz de putere lipsit

de cea mai mică justificare, în măsura în care Curtea Constituțională era singura competentă să analizeze excepția de neconstituționalitate și în care soluția procedurii depindea de soluția pe care ar fi dat-o această instanță.

70. În plus, ei constată că Curtea Constituțională, sesizată ulterior cu aceeași excepție într-o altă cauză, a admis-o prin Decizia din data de 29 ianuarie 2004.

71. După părerea lor, art. 2 alin. 3 din Legea nr. 47/1992, invocat de Guvern, nu era pertinent în speță, având în vedere faptul că ei nu contestau interpretarea sau aplicarea art. 25 alin. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998, ci invocau, în schimb, neconstituționalitatea sa. Reclamanții consideră că refuzul Curții Supreme de a trimite cauza a fost abuziv și nu putea fi justificat nici de cerința de celeritate a procedurii, nici de interesele creditorului. În plus, ei consideră că o astfel de ingerință ar fi disproporționată cu scopurile invocate.

72. Reclamanții consideră că faptul că Curtea Constituțională a analizat aceeași excepție, pe care și ei au invocat-o într-o altă procedură, nu-i putea lipsi de dreptul de acces la o instanță în procedura în anulare a ipotecii.

73. Ținând cont de concluziile sale de la paragrafele 60 și 61 de mai sus, Curtea nu consideră necesar să examineze acest capăt de cerere (vezi, *mutatis mutandis*, *Ciobanu împotriva României*, nr. 29.053/95, § 41, 16 iulie 2002, și *Mateescu și alții împotriva României*, nr. 30.698/96, § 37, 22 octombrie 2002).

II. Asupra pretinsei încălcări a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

74. Reclamanții arată faptul că somarea lor din data de 18 septembrie 2001 se referea la un drept prescris și că vânzarea la licitație a imobilului ce le aparținea a avut loc în timp ce procedura referitoare la prescrierea dreptului de a obține executarea silită se afla încă pe rolul Tribunalului București. Ei apreciază că refuzul instanțelor naționale de a le examina cauza le-a încălcat dreptul la respectarea bunurilor, așa cum este el garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Asupra admisibilității

75. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, Curtea observă că nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, el trebuie declarat admisibil.

B. Asupra fondului

76. Guvernul constată că raportul juridic instituit prin încheierea contractului de ipotecă între bancă și reclamanți este un raport de drept civil, creat între particulari și în raport cu care statul este un terț. Mai mult, el consideră că reclamanții ar fi avut posibilitatea să achite, înainte de vânzarea la licitație a bunului lor, creditul pe care îl garantaseră și să introducă după vânzare o acțiune împotriva terțului sau să ceară înscrierea lor în tabelul creditorilor săi, în vederea recuperării contravalorii imobilului lor.

77. De asemenea, Guvernul apreciază că ingerința în dreptul reclamantilor la respectarea bunului lor era prevăzută de lege, urmărea un scop legitim și era proporțională cu acest scop. El consideră că, în speță, nu a avut loc nicio încălcare a dreptului reclamantilor la respectarea bunului lor.

78. Reclamanții contestă argumentele Guvernului, apreciind că încălcarea dreptului lor de proprietate a fost consecința refuzului instanțelor naționale de a le analiza cererile.

79. Curtea consideră că acest capăt de cerere este direct legat de capătul de cerere analizat din perspectiva art. 6 § 1 din Convenție. Ținând cont de concluziile sale de la paragrafele 62 și 63 de mai sus, ea apreciază că nu este cazul să statueze asupra temeiniciei sale (vezi, *mutatis mutandis*, printre altele, *Glod împotriva României*, nr. 41.134/98, § 46, 16 septembrie 2003, *Albina împotriva României*, nr. 57.808/00, § 43, 28 aprilie 2005, *Lungoci împotriva României*, nr. 62.710/00, § 48, 26 ianuarie 2006).

III. Asupra celorlalte pretinse încălcări ale art. 6 § 1 din Convenție

80. Invocând în esență art. 6 § 1 din Convenție, reclamanții se plâng de faptul că Curtea de Apel București, prin decizia din data de 14 noiembrie 2002, a favorizat AVAB într-o procedură în care ei nu erau părți (vezi paragrafele 17—20 de mai sus).

81. Invocând în esență art. 6 § 1 din Convenție, reclamanții se plâng de respingerea, prin Decizia din data de 30 septembrie 2003 a Curții Constituționale, a excepției de neconstituționalitate pe care au ridicat-o (vezi paragraful 27 de mai sus).

82. Ținând cont de totalitatea elementelor aflate în posesia sa și în măsura în care ea este competentă să examineze pretențiile formulate, Curtea nu a constatat nicio aparență de încălcare a drepturilor și libertăților garantate de Convenție sau de protocoalele sale.

83. Rezultă că acest capăt de cerere este vădit neîntemeiat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

84. De asemenea, reclamanții se plâng, din perspectiva art. 6 § 1 din Convenție, de faptul că Curtea Supremă de Justiție nu a procedat la administrarea probelor în cadrul procedurii în revizuire ce s-a finalizat prin Decizia sa din data de 12 iunie 2003 (vezi paragraful 16 de mai sus).

85. Curtea observă că, solicitând revizuirea Deciziei din data de 5 noiembrie 2002 a Curții Supreme, reclamanții urmăreau să obțină redeschiderea procedurii încheiate cu o decizie definitivă. Or, ea reamintește că, conform unei jurisprudențe constante, Convenția nu garantează, ca atare, dreptul la revizuirea unui proces [vezi, *mutatis mutandis*, *Constandache împotriva României* (dec.), nr. 46.312/99, 11 iunie 2002].

86. Rezultă că acest capăt de cerere este incompatibil *ratione materiae* cu prevederile Convenției în sensul art. 35 § 3 și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 4.

IV. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

87. Conform art. 41 din Convenție:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

88. Reclamanții solicită cu titlu de daune materiale suma de 173.167 euro (EUR) reprezentând valoarea bunului lor. Ei prezintă un deviz estimativ pe care l-au întocmit la data de 12 aprilie 2006, ținând cont „de prețurile minime” de pe piața imobiliară.

89. Guvernul contestă această sumă. El subliniază că acest bun al reclamanților a fost evaluat la 215.699.000 lei românești vechi (ROL), adică 106.098 dolari americani (USD), cu ocazia încheierii contractului de ipotecă, și că el a fost vândut la licitație pentru o sumă de 1.495.004.000 ROL, adică 44.779 USD. De asemenea, el observă că reclamanții nu au prezentat niciun raport de expertiză pentru a susține suma solicitată și că, în plus, devizul estimativ pe care l-au furnizat este speculativ și nu conține criteriile de natură tehnică, cum ar fi amplasamentul imobilului, vechimea sa, starea sa, structura și accesul la utilități. Mai mult, el constată că acest deviz nu este susținut de anunțuri

imobiliare sau informații furnizate de Camera Notarilor Publici referitor la prețurile imobilelor.

90. Ca răspuns la observațiile Guvernului asupra art. 41 din Convenție, reclamanții au furnizat un raport de expertiză din data de 6 septembrie 2006, conform căruia valoarea imobilului în cauză este de 220.000 EUR, precum și anunțuri imobiliare.

91. Guvernul nu a comunicat observații complementare despre acest subiect.

92. Reclamanții mai solicită și suma de 27.500 EUR cu titlu de daune morale pentru „hărțuirea judiciară” ale cărei victime au fost și care a avut consecințe asupra sănătății și imaginii lor, precum și asupra veniturilor lor. Ei furnizează în acest sens documente medicale ce atestă internarea celei de-a doua reclamante într-un institut oncologic în perioada 23 noiembrie — 5 decembrie 2005 și în perioada 7—10 martie 2006, precum și două intervenții chirurgicale pe care aceasta le-a suferit. Ei susțin că au suferit prejudicii de imagine din cauza anunțurilor referitoare la vânzarea la licitație a bunului lor, publicate în mai multe rânduri în mai multe ziare. În sfârșit, ei apreciază că veniturile lor s-au diminuat din cauza timpului alocat pentru asigurarea apărării lor în procedurile litigioase.

93. Guvernul consideră că suma solicitată cu titlu de daune morale nu este fondată, în măsura în care reclamanții nu au demonstrat o legătură de cauzalitate între suferințele psihice invocate și pretinsa încălcare a drepturilor garantate de Convenție.

94. Guvernul apreciază că hotărârea Curții ar putea constitui în sine o reparație suficientă a pretinsului prejudiciu moral suferit de reclamanți.

95. Curtea observă că, în speță, singurul fundament de reținut pentru acordarea unei reparații echitabile constă în faptul că reclamanții nu au beneficiat de un drept de acces la o instanță pentru a-și expune pretențiile.

96. În ceea ce privește prejudiciul material pretins, Curtea nu poate specula asupra rezultatului pe care l-ar fi avut acțiunea în anulare a ipotecii, dacă încălcarea Convenției nu ar fi avut loc. Așadar, nu este cazul să li se acorde reclamanților vreo despăgubire cu acest titlu (vezi *Lungoci*, menționată mai sus, § 53, și, *mutatis mutandis*, *Findlay împotriva Regatului Unit*, hotărârea din 25 februarie 1997, *Culegere* 1997—I, p. 284, § 85).

97. În ceea ce privește prejudiciul moral, Curtea apreciază că reclamanții au suferit într-adevăr o frustrare din cauza respingerii acțiunii lor. Statuând în echitate, Curtea le acordă suma de 5.000 EUR cu titlu de daune morale.

98. Curtea reamintește, de asemenea, jurisprudența sa bine stabilită, conform căreia, în caz de încălcare a art. 6 din Convenție, reclamanții trebuie repuși, cât mai curând posibil, într-o situație echivalentă cu cea în care s-ar fi aflat dacă nu ar fi avut loc încălcarea cerințelor acestei prevederi [*Piersack împotriva Belgiei* (art. 50), Hotărârea din 26 octombrie 1984, seria A nr. 85, p. 16, § 12]. O hotărâre care constată o încălcare atrage pentru statul pârât obligația juridică nu numai de a le plăti părților interesate sumele alocate cu titlu de reparație echitabilă, ci și de a alege, sub controlul Comitetului de Miniștri al Consiliului European, măsurile generale și/sau, dacă este cazul, individuale ce trebuie adoptate în ordinea sa juridică internă pentru a pune capăt încălcării constatate de Curte și a-i înlătura, în măsura posibilului, consecințele, astfel încât să restabilească, pe cât posibil, situația anterioară acesteia [*Ilașcu și alții împotriva Moldovei și Rusiei* [MC], nr. 48.787/99, § 487, CEDO 2004—VII].

99. Art. 322 § 9 din Codul de procedură civilă permite revizuirea unui proces pe plan intern, dacă Curtea a constatat încălcarea drepturilor unui reclamant. În plus, Curtea apreciază că atunci când constată că un reclamant nu a avut acces la o instanță stabilită prin lege, redresarea cea mai potrivită ar fi, în principiu, rejudecarea sau redeschiderea procedurii în timp util

și cu respectarea cerințelor art. 6 din Convenție (vezi *Lungoci*, menționată mai sus, § 56; *Yanakiev împotriva Bulgariei*, nr. 40.476/98, § 90, 10 august 2006).

B. Cheltuieli de judecată

100. Reclamantul solicită suma de 4.145 EUR cu titlu de cheltuieli de judecată în procedurile judiciare interne și în fața Curții. În acest sens, ei prezintă documente justificative relevante pentru o sumă totală de 98.700.000 ROL, din care 89.700.000 ROL pentru procedura în fața Curții.

101. Guvernul nu se opune acordării reclamanților a unei sume care să corespundă cheltuielilor necesare, legate de procedura internă și de cea în fața Curții, care să fie susținute cu documente.

102. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată decât în măsura în care li s-a stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil.

103. Cu toate acestea, trebuie ținut cont de faptul că Curtea a constatat în speță o încălcare a unui singur capăt de cerere

formulat de reclamanți. Conform art. 41, un reclamant poate recupera numai cheltuielile de judecată rezonabile în ceea ce privește cuantumul lor și care au fost real și necesar angajate pentru a încerca să corecteze în ordinea juridică internă și în fața Curții încălcările constatate de aceasta (vezi, *mutatis mutandis*, *I.J.L. și alții împotriva Regatului Unit* din 19 septembrie 2000, cererile nr. 29.522/95, 30.056/96 și 30.574/96, *Culegere* 2000-IX, § 151).

104. În speță, ținând cont de documentele justificative furnizate de reclamanți și având în vedere criteriile de mai sus, Curtea consideră rezonabilă suma de 2.500 EUR, cu toate cheltuielile incluse, și le-o acordă reclamanților.

C. Dobânzi moratorii

105. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
CURTEA,
ÎN UNANIMITATE,

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 6 § 1 din Convenție privind dreptul de acces la o instanță și pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și inadmisibilă în rest;

2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție din cauza anulării acțiunii reclamanților pentru neplata cauțiunii;

3. hotărăște că nu este cazul să statueze asupra capătului de cerere întemeiat pe art. 6 § 1 din Convenție referitor la refuzul Curții Supreme de Justiție de a trimite dosarul în fața Curții Constituționale;

4. hotărăște că nu este cazul să statueze asupra capătului de cerere întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

5. hotărăște:

a) ca statul pârât să asigure redeschiderea procedurii în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție, dacă reclamanții doresc acest lucru, și să le plătească simultan următoarele sume:

(i) 5.000 EUR (cinci mii euro) cu titlu de daune morale;

(ii) 2.500 EUR (două mii cinci sute euro) cu titlu de cheltuieli de judecată;

b) ca sumele respective să fie convertite în moneda statului pârât, la cursul de schimb valabil la data plății, la care să fie adăugată orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit;

c) ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

6. respinge cererea de reparație echitabilă pentru rest.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la data de 20 decembrie 2007, în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Boštjan M. Zupančič,
președinte

Santiago Quesada,
grefier

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 282933